Na osnovu člana 14. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17), člana 15. stav (1) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 70. stav (2) Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17), Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na 56. sjednici, održanoj dana 14.07.2022. godine, donio je

PRAVILNIK
O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST

("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20 i 47/22 od 19.7.2022)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Predmet Pravilnika

Ovim pravilnikom bliže se propisuje način primjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu: Zakon).

II PREDMET OPOREZIVANJA

Član 2.
Predmet oporezivanja

Predmet oporezivanja porezom na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) je svaka isporuka dobara ili usluga obavljena na teritoriji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) uz naknadu, vlastita potrošnja, unos dobara u carinsko područje BiH, te isporuka dobara i usluga što se obavi uz naknadu, bez naknade ili uz povoljnije uslove poreskim obveznicima i njihovim zastupnicima, kao i drugim primaocima, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uslovi.

Član 2a.
Glavni i sporedni prometi

U skladu sa Zakonom o PDV-u primjenjivaće se princip koji se odnosi na glavne i sporedne promete. Sporedni prometi imaju isti PDV tretman kao i osnovni promet koji vrši isti poreski obveznik. Promet se smatra sporednim u odnosu na osnovni promet ako on za klijenta ne predstavlja cilj sam po sebi, nego preduslov za korišćenje ili sredstvo za bolje korišćenje osnovnog prometa.

III PROMET DOBARA I USLUGA

Član 3.
Promet dobara

(1) Isporukom dobara omogućuje se prenos prava raspolaganja na dobrima licu koje tim dobrima može raspolagati kao vlasnik.
(2) Dobrima se smatraju predmeti, skup stvari i privredna dobra koja se u prometu smatraju dobrima, kao što su: električna energija, toplotna energija, plin, grijanje, hlađenje i slično.

Član 4.
Promet na osnovu odluke državnog organa

Kad zakonom utvrđeno tijelo, u postupku izvršenja, proda neko dobro, ne smatra se da je došlo do prometa između dužnika i organa izvršenja, već do direktnog prometa između dužnika i kupca.

Član 5.
Provizija pri prodaji ili kupovini dobara prilikom prodaje u tuđe ime i za tuđi račun

Kod isporuke dobara po ugovorima na osnovu kojih se plaća provizija pri prodaji, kao što su ugovori o posredovanju i ugovori o trgovinskom zastupanju, radi se o prodaji u ime i za račun drugog lica. Za razliku od komisione prodaje, posrednik obračunava i plaća PDV na svoju proviziju, a vlasnik dobra, odnosno lice u čije ime i za čiji račun posrednik vrši prodaju obračunava i plaća PDV na ukupnu prodajnu vrijednost. Posrednik, odnosno zastupnik za svoju uslugu posebno izdaje račun na kojem iskazuje naknadu za izvršenu uslugu i obračunava PDV na vrijednost usluge posredovanja, odnosno zastupanja. PDV obračunat na proviziju posrednika, odnosno zastupnika predstavlja ulazni porez za vlasnika dobra.

Član 6.
Promet dobara u svoje ime a za tuđi račun (komisiona prodaja)

(1) Kod komisione prodaje prometom dobara smatraju se obje transakcije:
- prenos (isporuka) dobara od strane vlasnika (komitenta) komisionaru,
- prenos dobara od strane komisionara primaocu dobara.

(2) Obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komisionara nastaje istekom obračunskog perioda u kojem su dobra prodata i u kojem je ispostavljena faktura kupcu.
(3) Obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komitenta nastaje istekom obračunskog perioda u kojem je primio obračun komisionara o prodaji dobra.

Član 7.
Iznajmljivanje

(1) Kod zaključenih ugovora o lizingu ili iznajmljivanju, razgraničenje da li se radi o prometu dobara ili prometu usluga vrši se u skladu sa Aneksom 1, koji je sastavni dio ovog Pravilnika. Aneks 1 se primjenjuje na ugovore koji su zaključeni na određeni period, za pokretnu i/ili nepokretnu imovinu, kada niti jedna od ugovornih strana ne može raskinuti ugovor ukoliko se strane pridržavaju ugovornih obaveza.

(2) Ukoliko se, prema ugovoru zaključenom saglasno Aneksu 1 ovog Pravilnika, promet klasifikuje kao promet dobara, u vezi sa obračunom poreske osnovice primjenjuju se slijedeća pravila:
   a) ugovor bez opcije kupovine ili produženja -poreska osnovica se obračunava kao ukupan iznos svih uplata koje poreski obveznik, u skladu sa ugovorom, prima u toku ugovorenog perioda;
   b) ugovor sa opcijom za kupovinu -poreska osnovica se obračunava kao ukupan iznos svih uplata koje poreski obveznik, u skladu sa ugovorom, prima u toku ugovorenog perioda, uključujući iznos koji poreski obveznik prima ukoliko je opcija iskorišćena;
   c) ugovor sa opcijom za produženje -poreska osnovica se obračunava kao ukupan iznos svih uplata koje poreski obveznik, u skladu sa ugovorom, prima u toku ugovorenog perioda, uključujući iznose koji proizilaze iz eventualnog produženog perioda. Uplate koje se odnose na eventualni period produženja, a nakon isteka perioda amortizacije predmeta ugovora, saglasno Aneksu 1 ovog Pravilnika, ne uključuju se u poresku osnovicu prije nego što se te uplate izvrše ili izda poreska faktura koja se odnosi na te uplate, koja god radnja da bude ranija;
   d) ugovor sa opcijom za kupovinu i opcijom za produženje -poreska osnovica jeste niži iznos od iznosa obračunatih u skladu sa tačkom b) i tačkom c) ovog stava.

(3) Ukoliko je uplata ili dio uplate obračunat na osnovu faktora koji su promjenjivi (npr. visine kamatne stope) i biće konačno obračunata u toku ugovorenog perioda, u poresku osnovicu se uključuju iznosi uplata obračunatih po osnovu nivoa promjenjivih faktora u trenutku nastanka poreske obaveze.

Član 8.
Pojam novosagrađenih građevinskih objekata

(1) Novosagrađenim građevinskim objektom iz člana 4. stav (3) tačka 4. Zakona smatra se:
   a) nedovršen građevinski objekat i/ili ekonomski djeljiva cjelina u sklopu objekata u bilo kojoj fazi izgradnje,
   b) završen građevinski objekat i/ili ekonomski djeljiva cjelina u sklopu objekata koja nije upotrebljavana ili je upotrebljavana kraće od dvije godine od momenta početka upotrebe.

(2) Ekonomski djeljivim cjelinama (stan, poslovni prostor, garaža, itd.) smatraju se dijelovi novosagrađenih građevinskih objekata iz stava 1. ovog člana, kojima se prometuje kao posebnim cjelinama i za koje se plaća posebna naknada.

Član 9.
Promet u slučaju likvidacije i stečaja

(1) Prenos poslovne imovine u postupku likvidacije je oporeziv, izuzev ako prenos nije uključen u članu 7. stav 2. Zakona.

(2) Prenos dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježe oporezivanju.

(3) Prenos poslovne imovine u postupku stečaja podliježe oporezivanju, izuzev ako prenos nije uključen u članu 7. stav 2. Zakona, a poreski obveznik nad kojim se vrši stečaj je poreski dužnik.

Član 10.
Razmjena

(1) Ako pri isporuci dobara naknada nije novčana, već u isporuci drugog dobra ili usluge, radi se o razmjeni.
(2) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučioca.

Član 11.
Manjak

(1) Pored upotrebe dobara u vanposlovne svrhe navedenih u članu 5. stav 1. Zakona, upotrebom dobara u vanposlovne svrhe smatra se i manjak dobara.
(2) Manjak dobara za koji se ne tereti odgovorna osoba smatra se vlastitom potrošnjom u vanposlovne svrhe poreskog obveznika i podliježe oporezivanju.
(3) Izuzetno nastali rashod po osnovu kala, rastura, kvara i loma do propisanog iznosa i manjak dobara koji se može pravdati višom silom ne podliježe oporezivanju.
(4) Visina dopuštenog rashoda po osnovu kala, rastura, kvara i loma utvrđena je Normativom za utvrđivanje rashoda na koji se ne plaća PDV, a koji je sastavni dio ovog pravilnika.
(5) Za dobra koja nisu obuhvaćena Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu obveznika.
(6) Pod višom silom podrazumijeva se manjak dobara nastao uslijed elementarnih nepogoda (poplava, požar, zemljotres, ratna razaranja i slično), na osnovu akta nadležnog organa.
(7) Obveznik PDV-a utvrđuje rashod neposredno pošto je određeni rashod nastao, ili redovnim ili vanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.
(8) Utvrđivanje rashoda vrši ovlašćeno lice ili popisna komisija obveznika, a o izvršenom popisu obavezno se sastavljaju zapisnik i popisna lista.
(9) Na rashod nastao zbog proteka roka trajanja dobara ne plaća se PDV, pod uslovom da je rok trajanja utisnut na ambalaži proizvoda ili je na drugi način određen od strane proizvođača, a pri uništenju navedenih dobara prisutan predstavnik Sanitarne inspekcije.

Član 12.
Davanje poslovnih uzoraka

(1) Uobičajenom količinom poslovnih uzoraka, u smislu člana 5. stav 2. tačka 1. Zakona, smatraju se dobra koja nisu namijenjena prometu, a koja su rezultat poslovanja poreskog obveznika ili koja su neposredno povezana sa obavljanjem njegove djelatnosti, bez obzira da li je na tim dobrima utisnut logotip poreskog obveznika.

(2) Dobra koja se daju kao poslovni uzorci moraju biti obilježena kao takva, a ako ne mogu biti obilježena kao poslovni uzorci, moraju biti u obliku i pakovanju različitom od oblika i pakovanja tih dobara namijenjenih prometu.

Član 13.
Davanje poklona male vrijednosti

(1) Poklonom manje vrijednosti, u smislu člana 5. stav 2. tačka 2. Zakona, smatra se dobro pojedinačne tržišne vrijednosti manje od 20,00 KM bez PDV-a, koje obveznik daje povremeno različitim licima (poslovnim partnerima, predstavnicima poslovnih partnera i slično), a da za to ne postoji pravna obaveza.
(2) Poslovnim partnerima smatraju se lica sa kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.
(3) Povremenim davanjem poklona smatra se davanje najviše jednog poklona istom licu u poreskom periodu.

Član 14.
Stavljanje u vlastitu upotrebu dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti

(1) Prometom dobara se smatra i stavljanje u vlastitu upotrebu dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti.
(2) Uzimanjem takvih dobara za vlastitu upotrebu u vanposlovne svrhe, poreski obveznik sam postaje učesnik u proizvodno-prometnom lancu, pa se takav promet (interni promet) tretira kao oporezivi promet.
(3) Za takav promet poreski obveznik je dužan sačiniti internu poresku fakturu, koja sadrži elemente fakture izdate za prodaju dobara drugom poreskom obvezniku.

Član 15.
Prenos imovine poreskog obveznika

(1) Prenos cjelokupne ili dijela imovine poreskog obveznika, u skladu sa članom 7. stav 2. Zakona, se ne smatra prometom dobara ukoliko su kumulativno ispunjeni slijedeći uslovi:
   a) da ona čini zaseban poslovni subjekt,
   b) da je sticalac poreski obveznik ili tim sticanjem postane poreski obveznik,
   c) da nastavlja obavljanje iste djelatnosti id) da kupac ima, ili će dobiti, istu stopu za odbitak ulaznog poreza koju je imao prodavac.
(2) Pod zasebnim poslovnim subjektom iz člana 7. stav (2) Zakona podrazumijeva se imovina ili dio imovine koja samostalno može funkcionisati i koja je kao takva evidentirana u poslovnim knjigama poreskog obveznika.
(3) Kod prenosa cjelokupne ili dijela imovine iz stava (1) ovog člana smatra se da sticalac iste je nasljednik (stupa na mjesto prenosioca).

Član 16.
Prenos imovine poreskog obveznika u slučaju smrti

(1) Prenos imovinskih prava sa ostavioca na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka privredne djelatnosti ne podliježe oporezivanju.
(2) Zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka registracije, a za koja je ulazni porez u potpunosti ili djelimično odbijen, podliježe oporezivanju.

Član 17.
Promet usluga

(1) Sve isporuke koje se vrše u okviru obavljanja djelatnosti, koje se ne smatraju isporučenim dobrima, smatraju se prometom usluga i podliježu obračunavanju PDV-a, osim u slučajevima koji su posebno propisani članovima 24. do 30. Zakona.
(2) Ako jedinstvena isporuka istovremeno ima obilježja prometa dobara i prometa usluga, za razvrstavanje su bitna ona obilježja koja određuju stvarni sadržaj isporuke, uzimajući u obzir volju ugovornih strana.
(3) Kod popravki dobara, za razgraničenje radi li se o prometu dobra ili usluge, bitan je, u ukupnoj naknadi, udio materijala koji je nabavio poreski obveznik koji obavlja popravak. Ako udio naknade koja se odnosi na materijal iznosi više od 50% od ukupnog iznosa naknade koja se odnosi na popravak, radi se o prometu dobra, a ne o obavljenoj usluzi.
(4) Trpljenje neke radnje, suzdržavanje od neke radnje i ustupanje nekog prava, predstavljaju usluge u smislu PDV-a. Pod trpljenjem neke radnje smatra se, između ostalog, i dopuštanje korišćenja pokretnih i nepokretnih stvari, patenata i drugih pronalazačkih prava.
(5) Ako pri prometu usluga naknada nije novčana, već u isporuci dobra ili usluge, radi se o razmjeni.
(6) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučioca.

Član 18.
Oplemenjivanje (prerada, obrada, dorada) i izrada

(1) Ako naručilac daje proizvođaču materijal radi prerade, obrade, dorade ili izrade određenog proizvoda, takva isporuka nije oporeziva, jer naručilac i dalje zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik tog materijala.
(2) Ako proizvođaču iz stava 1. ovoga člana, nakon obrade ostaju nusproizvodi ili otpaci iznad 5% vrijednosti njegove isporuke, a koje je trebalo vratiti naručiocu, radi se o prometu dobara od strane naručioca proizvođaču, na koja se mora posebno obračunati PDV.
(3) Ako naručilac iz stava 1. ovoga člana isporučuje proizvođaču materijal, dijelove ili sastojke pri čemu ne zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik, već tim isporukama plaća proizvođačeve isporuke, odnosno protuisporuke, radi se o oporezivim isporukama, odnosno razmjeni.

Član 19.
Korišćenje usluga u vanposlovne svrhe

(1) Upotreba dobara koja čine dio poslovne imovine za vanposlovnu upotrebu poreskog obveznika, kada je PDV na takva dobra moguće u potpunosti ili djelimično odbiti, smatra se prometom usluga.
(2) Za takav promet poreski obveznik je dužan sačiniti internu poresku fakturu, koja sadrži elemente koje bi sadržavala primljena poreska faktura da mu je iste usluge izvršio drugi obveznik PDV-a.

Član 19a.
Korišćenje usluga u vanposlovne svrhe kod građevinskih radova

Član 9. stav (1) tačka 3. Zakona primjenjuje se na građevinske radove i bilo koje vrste renoviranja ili adaptacije nepokretne imovine čija vrijednost po nepokretnoj imovini prelazi 10.000 KM u jednoj kalendarskoj godini, a koje sam poreski obveznik ili njegovi zaposleni izvode na nepokretnoj imovini čiji je vlasnik poreski obveznik ili koju on iznajmljuje.

IV MJESTO OPOREZIVANJA

Član 20.
Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara

(1) Kod isporuke dobara, mjestom isporuke smatra se BiH, ako se dobro nalazilo u BiH u trenutku isporuke. Ako je dobro otpremljeno, BiH se smatra mjestom isporuke ukoliko se dobro nalazilo u BiH na početku otpreme.
(2) Ako se radi o dobrima koja se montiraju, instaliraju ili izgrađuju, BiH se smatra mjestom isporuke ako je to mjesto gdje dobro postavlja isporučilac ili neko u njegovo ime.

Član 21.
Mjesto oporezivanja kod obavljanja usluga

(1) BiH se smatra mjestom obavljanja usluga, ako je mjesto obavljanja usluge tamo gdje je sjedište odnosno stalno boravište ili prebivalište lica koje obavlja usluge, ako Zakonom ili ovim pravilnikom nije drugačije određeno. Isto se odnosi i ako uslugu obavlja poslovna jedinica stranog preduzeća koja se nalazi u BiH.
(2) U članu 15. stav 2. Zakona, propisani su izuzeci od opšteg načela.
(3) Kod usluga u vezi s nekretninama, uključujući i najam ili zakup, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto gdje se nekretnina nalazi. Usluge u vezi s nekretninama obuhvataju slijedeće skupine usluga:
    a) usluge koje se obavljaju pomoću nekretnina (npr. Iznajmljivanje kuća, stanova i soba na rok kraći od 60 dana, hotelskih soba, apartmana, zemljišta npr. parkirnih mjesta, iznajmljivanje teniskih igrališta, kuglana, održavanje grijanja i liftova, održavanje zelenih

površina, čišćenje zgrada, iznajmljivanje izložbenih površina na sajmovima, postavljanje izložbenih mjesta),

b) usluge koje se obavljaju na nekretnini obuhvataju usluge koje služe neposredno uređivanju nekretnine (npr. geodetski radovi), usluge koje služe za pripremu građevinskih radova (npr. usluge arhitekata, građevinskih inženjera, statičara), obavljanje građevinskih radova, vještačenja na nekretninama, inženjering usluge,

c) usluge koje se obavljaju u vezi s kupovinom i prodajom nekretnina (npr. usluge advokata i posrednika pri kupoprodaji nekretnina).

(4) Kod usluga prevoza, BiH je mjesto obavljanja usluge, ako je čitava dionica puta na kojoj se prevoz obavlja u BiH;

a) ako se usluga prevoza putnika ne obavlja samo u BiH, onda dio puta koji se odnosi na BiH podliježe oporezivanju, a dio puta koji se odnosi na inostranstvo ne podliježe oporezivanju prema odredbama Zakona. U tom slučaju, uslugu prevoza treba podijeliti srazmjerno broju kilometara na dio prevoza u BiH koji se oporezuje i dio prevoza u inostranstvu koji ne podliježe oporezivanju;

b) ako se radi o uslugama prevoza dobara koja se izvoze, tada su, prema odredbi člana 27. stav 1. tačka 2. Zakona, oslobođene od oporezivanja (oporezuju nultom stopom) i usluge prevoza izvršene na dionici puta u BiH;

c) ako se radi o uslugama prevoza dobara koja se uvoze, tada su, prema odredbi člana 26. stav 1. tačka 7. Zakona, oslobođene od oporezivanja i usluge prevoza izvršene na dionici puta u BiH;

d) kod prekograničnog pomorskog, riječnog i vazdušnog prevoza putnika i robe ne utvrđuje se dionica puta u BiH.

(5) Mjesto obavljanja usluga je BiH ako je to mjesto gdje je usluga stvarno obavljena, i to:

a) kod umjetničkih (npr. operskih, glumačkih, pjevačkih), naučnih (npr. naučna predavanja i davanja mišljenja, ali ne i savjetovanja naručioca), nastavnih (npr. usluge obuke, organizovanje kurseva), sportskih (npr. tenis, ronjenje), zabavnih ili sličnih usluga (npr. filmske predstave, plesne priredbe) i usluga njihovog organizovanja,

b) kod pomoćnih usluga u prevozu, kao što su: utovar, istovar, uskladištenje i drugih usluga u vezi s prevozom i otpremom,

c) kod usluga koje se obavljaju na pokretnim dobrima, uključujući usluge stručnog mišljenja, procjene i ocjene tih dobara.

(6) Određuje se da je promet usluga u BiH ako je sjedište primaoca usluge ili stalna adresa ili adresa prebivališta/boravišta za slijedeće vrste usluga:

a) kod usluga prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i sličnih prava (npr. davanje licence, prenos autorskih prava umjetnika i pisaca),

b) usluge reklamiranja, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama (npr. usluge oglašavanja u novinama i drugim medijima),

c) usluge inžinjera, advokata, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih usluga savjetovanja,

d) usluge elektronske obrade podataka,

e) bankarskih, finansijskih usluga i usluga iz oblasti osiguranja i reosiguranja, osim iznajmljivanja sefova,

f) ustupanja osoblja,
g) telekomunikacione usluge,
h) iznajmljivanja pokretnih dobara (npr. građevinske dizalice), osim prevoznih sredstava,
i) svih usluga posredovanja u vezi s uslugama iz ovog stava.

(7) Radi izbjegavanja duplog oporezivanja ili neoporezivanja iz člana 16. Zakona, mjesto prometa za usluge iz člana 15. stav (2) tačka 4. Zakona i usluge iznajmljivanja prevoznih sredstava jeste mjesto gdje se usluga faktički koristi ili uživa kada isporučilac i/ili primalac ima sjedište preduzeća ili prebivalište izvan BiH.

(8) Ukoliko se usluga na koju se odnosi stav (7) koristi ili uživa i unutar i izvan BiH, mjesto prometa je mjesto gdje se usluga pretežno koristi ili uživa.

(9) Pri vršenju usluga iz člana 15. stav 2. tačka 4. i 5. Zakona u slučajevima da primalac usluge nije poreski obveznik na teritoriji BiH, odnosno nema svoje prebivalište u BiH, davalac usluge, u svrhu dokazivanja da se usluga vrši stranom državljaninu, a u cilju sticanja uslova za oslobađanje od obaveze obračunavanja PDV-a, dužan je od primaoca usluge uzeti ime i prezime, adresu i broj pasoša za fizičko lice, a za pravno lice potvrdu o registraciji poreskog obveznika.

V PORESKA OSNOVICA

Član 22.
Utvrđivanje osnovice

(1) Poreska osnovica za promete iz člana 5. stav (1) Zakona jeste nabavna cijena tih ili sličnih dobara u trenutku prometa, bez PDV-a. Za pokretnu imovinu koja podliježe umanjenju vrijednosti obično se može smatrati da je to nabavna cijena, koja ne uključuje PDV, umanjena za 20 odsto za svaku započetu kalendarsku godinu nakon kalendarske godine u kojoj je došlo do sticanja tih dobara ili njihovih dijelova, osim ako je iz okolnosti slučaja jasno da se rezultat obračuna znatno razlikuje od nabavne cijene sličnih dobara bez PDV-a u trenutku korišćenja predmetnih dobara.

(2) Poresku osnovicu za promet usluga iz člana 9. Zakona čine ukupni troškovi poreskog obveznika za pružene usluge.

(3) Član 20. stav (8) Zakona odnosi se samo na promet dobara ili usluga koji uključuje postojanje porodičnih ili drugih bliskih ličnih veza, te odnosa upravljanja, vlasništva, članstva, finansijskih ili pravnih odnosa između dobavljača i kupca i to samo kada je ta veza ili odnos, a ne neki dokazivi komercijalni razlozi, dovela do vrijednosti niže od one tržišne. Pravni odnosi iz ovog stava obuhvataju odnos između poslodavca i zaposlenog ili porodice zaposlenog, ili drugih blisko povezanih lica.

(4) Tržišna vrijednost se definiše kao ukupan iznos koji bi kupac, da bi stekao predmetna dobra ili usluge u tom trenutku, morao, u istoj fazi trgovanja u kojoj dolazi do prometa dobara ili usluga i u uslovima lojalne konkurencije, platiti isporučiocu dobara/pružaocu usluga s kojim je u poslovnom odnosu na teritoriji BiH. Kada se ne može utvrditi neki sličan promet dobara ili usluga, tržišna vrijednost podrazumijeva slijedeće:

a) za dobra, iznos koji nije niži od nabavne cijene tih ili sličnih dobara ili, u nedostatku nabavne cijene, cijena koštanja određena u trenutku vršenja prometa;
b) za usluge, iznos koji nije niži od ukupnih troškova poreskog obveznika za pružene usluge.

(5) U smislu člana 20. stav (10) tačka 3. Zakona, smatra se da kamate uključuju iznos kamate obračunate za period nakon prometa predmetnih dobara ili usluga.

(6) Zavisni troškovi koji su, prema članu 21. stav (2) tačka 2. Zakona, uključeni u poresku osnovicu za PDV na uvoz dobara, pored vrste troškova navedenih u ovoj odredbi, obuhvataju i npr. troškove špeditera, terminala, smještaja, naknade za carinjenje i slično. Administrativne takse i naknade inspekcijama i drugim javnim organima izvršne vlasti nisu uključene u poresku osnovicu za PDV kod uvoza.

(7) Poreznu osnovicu za usluge prijevoza putnika izvršene vozilom za prijevoz putnika (autobus, minibus i drugo vozilo licencirano za prijevoz putnika) čini onaj dio od ukupne vrijednost usluge koji se srazmjerno broju kilometara koje vozilo prelazi preko teritorije BiH oporezuje u BiH.

(8) Porezna osnovica iz stava (7) ovog člana ne može biti niža od prosječne naknade koju čini prosječan iznos vrijednosti po putniku i po jednom kilometru od 0,10 konvertibilnih maraka pomnožen sa brojem putnika koji putuju i brojem kilometara koje vozilo prelazi preko teritorije BiH.

VI PORESKA STOPA

Član 23.
Standardna poreska stopa

(1) PDV plaća se po standardnoj stopi od 17% na poresku osnovicu.

(2) Kada se porez obračunava na poresku osnovicu u kojoj je sadržan PDV, PDV se izračunava po preračunatoj stopi. Preračunata stopa se izračunava na slijedeći način:

preračunata stopa PDV = stopa PDV x 100 / 100 + stopa PDV
preračunata stopa PDV = 17 x 100 / 100 + 17= 14,5299

VI OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA BEZ PRAVA NA ODBITAK ULAZNOG POREZA

Član 24.
Javne poštanske usluge

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 1. Zakona, odnosi se na javne poštanske usluge. Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri u skladu sa Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine.

Član 25.
Medicinske usluge i usluge zdravstvene zaštite

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 2. Zakona, odnosi se na preventivne, dijagnostičko-terapijske i rehabilitacione usluge koje pružaju domovi zdravlja, bolnice, zavodi, zavodi za zaštitu zdravlja, klinike, instituti, zdravstveni centri, kliničko-bolnički centri i klinički centri u skladu sa propisima koji uređuju oblast zdravstvene zaštite.
(2) Poresko oslobađanje iz navedenog člana Zakona se odnosi i na smještaj, njegu i ishranu bolesnika u tim ustanovama, nezavisno od toga da li su ove ustanove usmjerene ka ostvarivanju dobiti.
(3) Usluge doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i fizioterapeutskih tehničara, oslobođene su plaćanja PDV-a ako te usluge pružaju u privatnoj praksi.
(4) Zdravstvenom zaštitom u smislu odredbi člana 24. stav 1. tačka 2. Zakona, ne smatraju se:
   a) medicinska ispitivanja radi utvrđivanja zdravstvenog stanja, tjelesnog oštećenja i invalidnosti u postupcima kod drugih organa i organizacija, osim ispitivanja po uputu ljekara, odnosno ljekarske komisije,
   b) zdravstveni pregledi radi upisa u srednje i više škole, fakultete i na kurseve, dobijanje uvjerenja za vozačke dozvole, za sudske i druge sporove i u drugim slučajevima kada se pregled ne obavlja u cilju zdravstvene zaštite,
   c) pregled zaposlenih upućenih na rad u inostranstvo od strane organizacija, kao i mjere preventivne zdravstvene zaštite za privatna putovanja u inostranstvo i zdravstveni pregledi za ta putovanja.

Član 26.
Usluge socijalnog osiguranja

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 3. Zakona, odnosi se na usluge koje pružaju ustanove socijalne zaštite: centri za socijalni rad, ustanove za smještaj korisnika i ustanove za dnevni boravak i pomoć u kući u skladu sa propisima koji uređuju socijalnu zaštitu i socijalnu sigurnost građana.
(2) Promet dobara i usluga koji je neposredno povezan sa uslugama iz stava 1. ovog člana odnosi se na isporuku hrane, pića, lijekova i sličnu isporuku dobara i usluga u ovim ustanovama.

Član 27.
Usluge obrazovanja

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 4. Zakona, odnosi se na usluge:
   a) obrazovanja (predškolskog, osnovnog, srednjeg, višeg i visokog) i profesionalne prekvalifikacije, koje pružaju lica registrovana za obavljanje tih djelatnosti u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast,
   b) smještaja i ishrane učenika i studenata u školskim i studentskim domovima ili sličnim ustanovama, kao i sa njima neposredno povezani promet dobara i usluga od strane lica registrovanih za obavljanje tih djelatnosti.

Član 28.
Usluge iz oblasti sporta, usluge koje obavljaju vjerske, političke, humanitarne, sindikalne, dobrotvorne, invalidske ili slične organizacije

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 5. Zakona, se odnosi na usluge iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja samo u slučaju ako te usluge pružaju pojedincima lica čija djelatnost nije usmjerena ka sticanju dobiti.
(2) Prema članu 24. tačka 6. Zakona, plaćanja PDV-a su oslobođene medicinske i zdravstvene usluge, usluge socijalnog osiguranja, te usluge obrazovanja koje angažuju vjerske organizacije ili filozofska udruženja.
(3) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 7. Zakona, se odnosi na usluge i isporuke dobara vjerskih organizacija ako se obavljaju radi zadovoljavanja vjerskih potreba u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih djelatnosti.
(4) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 8. Zakona, se odnosi na usluge koje pružaju političke, sindikalne, humanitarne, dobrotvorne, invalidske i slične organizacije u skladu sa propisima kojima su regulisane te djelatnosti.

Član 29.
Usluge iz oblasti kulture

Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 9. Zakona, odnosi se na usluge iz oblasti kulture koje pružaju lica registrovana za obavljanje ove djelatnosti u skladu sa propisima koji uređuju oblast kulture, kao i sa njima neposredno povezani promet dobara i usluga, od strane lica čija djelatnost nije usmjerena ka ostvarivanju dobiti, a kojima se smatraju: pozorišna i muzička djelatnost, djelatnost muzeja i galerija, djelatnost arhiva, djelatnost biblioteka, djelatnost zaštite kulturnih dobara, djelatnost zaštite istorijskih spomenika.

Član 30.
Promet dobara i usluga lica iz oblasti zdravstva i kulture

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 10. Zakona, odnosi se na promet dobara i usluga koje vrše medicinske, zdravstvene i ustanove iz oblasti kulture, isključivo za njihove vlastite potrebe.

Član 31.
Usluge javnih radio i televizijskih servisa

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 11. Zakona, odnosi se na usluge javnih radio i televizijskih servisa koje se obavljaju u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih usluga.
(2) Radiodifuzne usluge:
   a) proizvodnja i emitovanje ekonomsko-propagandnog programa (reklame),
   b) proizvodnja i prodaja audiovizuelnih programa (emisija, filmova, serija, nosača zvuka i drugo),

c) proizvodnja drugih programskih usluga (teleteksta i drugo),
d) organizovanje koncerta i drugih priredbi,
e) obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih statutom, nisu predmet oslobađanja u skladu sa odredbama člana 24. stav 1. tačka 11. Zakona, i na navedene usluge plaća se PDV.

Član 32.
Usluge osiguranja i reosiguranja

(1) Oslobađanje plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 1. Zakona u vezi sa osiguranjem odnosi se na transakcije gdje se davalac osiguranja, u zamjenu za raniju uplatu ili ranije uplate premije, obavezuje da, u slučaju materijalizacije osiguranog rizika, osiguraniku pruži pokriće dogovoreno pri zaključenju ugovora. Oslobađanje plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 1. Zakona u vezi sa reosiguranjem odnosi se na transakcije gdje davalac osiguranja, u zamjenu za raniju uplatu ili ranije uplate premije, preuzima ukupan ili dio rizika davaoca osiguranja. Usluga osiguranja ili reosiguranja koja je oslobođena plaćanja poreza podrazumijeva postojanje ugovornog odnosa između davaoca usluge osiguranja i lica čiji su rizici pokriveni osiguranjem, odnosno osiguranika.
(2) Oslobađanje plaćanja poreza za brokere i agente osiguranja (zastupnici) odnosi se samo na usluge koje pružaju lica koja imaju ugovorni odnos i sa davaocem osiguranja i sa osiguranom stranom, a u svojstvu posrednika.

Član 33.
Promet nepokretne imovine

(1) Oslobađanje od plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 2. Zakona odnosi se na svaki promet nepokretne imovine, izuzev prvog prijenosa prava raspolaganja novosagrađenim građevinskim objektom ili ekonomski djeljivom cjelinom u sklopu objekata u smislu člana 4. stav (3) tačka 4. Zakona i člana 8. stav (1) tačka b) ovog pravilnika.
(2) Oslobađanje iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na promet objekta i/ili ekonomski djeljive cjeline u sklopu objekata iz člana 8. stav (1) tačka a) ovog pravilnika, neovisno od eventualne upotrebe.
(3) Oslobađanje plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 2. Zakona odnosi se na svaki promet zemljištem, osim zemljišta na kome se nalazi sagrađeni nepokretni objekat i zemljišta koje pripada objektu i služi njegovoj funkciji, osim poljoprivrednog i šumskog zemljišta. Promet takvim zemljištem oslobođen je plaćanja poreza samo ukoliko je promet tog objekta oslobođen.

Član 34.
Usluge izdavanja u zakup i podzakup nepokretne imovine

(1) Oslobađanje plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 3. Zakona odnosi se samo na izdavanje u zakup nepokretne imovine i dijelova nepokretne imovine za stanovanje i na izdavanje u zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
(2) Smještaj u hotelima ili objektima slične funkcije ne smatra se stanovanjem.

Član 35.
Finansijske usluge

(1) Oslobađanje plaćanja poreza iz člana 25. stav (1) tačka 4. pod a) Zakona u vezi sa odobravanjem i upravljanjem kreditima odnosi se na sve vrste datih zajmova. Oslobađanje se primjenjuje samo na poreskog obveznika koji je dao zajam.
(2) Finansijske usluge iz člana 25. stav (1) tačka 4. Zakona obuhvataju i prateće usluge posrednika, ali samo ukoliko te usluge imaju karakteristike finansijske usluge u korist krajnjeg primaoca finansijske usluge.
(3) Poresko oslobađanje iz člana 25. tačka 4. pod d) Zakona odnosi se i na sve usluge koje pružaju registri hartija od vrijednosti u skladu sa propisima o hartijama od vrijednosti. Pod uslovima čuvanja vrijednosnih papira iz člana 25. tačka 4. pod d) Zakona podrazumijevaju se kastodi, odnosno skrbnički poslovi sa hartijama od vrijednosti, koje pružaju ovlašćena lica u skladu s propisima o hartijama od vrijednosti.
(4) Poresko oslobađanje iz člana 25. tačka 4. pod e) Zakona odnosi se i na poslove depozitara investicionog fonda.

Član 36.
Usluge u vezi sa igrama na sreću

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 7. Zakona, se odnosi na promet usluga koje su povezane sa djelatnošću priređivanja igara na sreću u skladu sa propisima koji uređuju igre na sreću.
(2) Poresko oslobađanje iz stava 1. ovog člana odnosi se na organizatore igara na sreću koji imaju odobrenje nadležnog organa.

Član 37.
Uvoz dobara

(1) Uvoz dobara je svaki unos dobara u carinsko područje BiH.
(2) Uvoznik je lice koje je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedeno kao primalac robe, u rubrici broj 8.

Član 38.
Usluge povezane sa uvozom dobara u BiH

(1) Poresko oslobađanje iz člana 26. stav 1. tačka 7. Zakona, za prevozne i ostale usluge, koje su povezane sa uvozom dobara (utovar, istovar, pretovar, skladištenje i slično) obveznik može da ostvari ako ima dokaz da je vrijednost tih usluga sadržana u osnovici za obračun PDV-a pri uvozu dobara.
(2) Dokaz iz stava 1. ovog člana je:
    a) dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun, otpremnica ili prevozni dokument),

b) kopija uvozne carinske isprave izdate u skladu sa carinskim propisima, na osnovu koje se može utvrditi da su sporedni troškovi uključeni u osnovicu za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

VIII OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA SA PRAVOM NA ODBITAK ULAZNOG POREZA (OPOREZIVANJE NULTOM STOPOM)

Član 39.
Izvoz dobara iz BiH

(1) Poresko oslobađanje (nulta stopa) iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, odnosi se na izvoz dobara iz BiH.
(2) Izvozom dobara smatra se neposredan promet dobara kupcu u inostranstvo odnosno izvan carinskog područja BiH.
(3) Inostrani kupac je svaki privredni subjekt koji ima sjedište odnosno prebivalište izvan teritorije BiH. Inostranim kupcem smatra se i poslovna jedinica domaćeg pravnog lica u inostranstvu. Poslovna jedinica stranog lica u BiH ne smatra se inostranim kupcem.

Član 40.
(Izvoz dobara iz BiH)

Da bi se promet smatrao izvozom u skladu sa članom 27. stav (1) tačkama 1.,3. i 7. Zakona mora biti zadovoljen uslov da je dobro prešlo granicu BiH.

Član 41.
Pravo na poresko oslobađanje pri izvozu dobara iz BiH

(1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje izvoznu carinsku ispravu, odnosno kopiju izvozne carinske isprave o izvršenom izvozu dobara izdatu u skladu sa carinskim propisima.
(2) Ako je u skladu sa carinskim propisima odobreno periodično carinjenje dobara koja se izvoze, poresko oslobađanje iz stava 1. ovog člana, a do izdavanja izvozne carinske isprave, obveznik može da ostvari ako posjeduje račune ili otpremnice, ovjerene od strane nadležnog carinskog organa.

Član 42.
Izvoz dobara iz BiH putem pošte

(1) Kada se dobra šalju u inostranstvo poštom ili brzom poštom poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje izvoznu carinsku ispravu izdatu u skladu sa carinskim propisima.
(2) Kada se dobra šalju u inostranstvo poštom ili brzom poštom bez podnošenja izvozne carinske isprave, poresko oslobađanje obveznik može da ostvari ako posjeduje poštansku otpremnicu,

i prevozni dokument na osnovu kojeg se može utvrditi da su dobra poslata u inostranstvo poštom ili brzom poštom.

Član 43.
(Oslobađanje od plaćanja PDV-a za usluge izvršene na određenim dobrima iz uvoza)

(1) Porezni obveznik može iskoristiti pravo na oslobađanje od plaćanja PDV-a iz člana 27. stav (1) tačka 4. Zakona, ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:
   1. dobra koja su po ulasku u carinsko područje Bosne i Hercegovine prijavljena Upravi za indirektno oporezivanje;
   2. dobra su uvezena u BiH u svrhu pružanja usluga na istim;
   3. porezni obveznik, u skladu sa ugovornim obavezama, pruža usluge na dobrima licu koje nema stalno sjedište, a ni stalno ili uobičajeno mjesto boravka u Bosni i Hercegovini i
   4. bilo koje od lica iz tačke 3. ovog stava, ili neko drugi nastupajući u ime bilo koje od strana otpremi ili preveze dobra van BiH.
(2) Da bi porezni obveznik iskoristio pravo na porezno oslobađanje mora posjedovati poslovnu dokumentaciju iz koje se može ustanoviti da su uslovi za isto ispunjeni.
(3) Poslovna dokumentacija iz stava (2) ovog člana uključuje izjave i kopije poslovne dokumentacije drugih lica koja su uključena ili posjeduju dokumentaciju za aktivnosti navedene u stavu (1) ovog člana. Takva ostala lica dužna su, na zahtjev poreznog obveznika, da dostave navedenu dokumentaciju.

Član 44.
Konačan izvoz dobara iz BiH

(1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 2. Zakona, za prevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj vezi sa izvozom dobara, obveznik može da ostvari ako posjeduje:
   a) dokument na osnovu kojeg se vrši usluga prevoza, odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun i drugo),
   b) dokument o izvršenoj usluzi prevoza,
   c) original ili kopiju izvozne carinske isprave za robu koja se prevozi u inostranstvo, izdatu u skladu sa carinskim propisima.
(2) Prevozne usluge (drumskog, željezničkog, brodskog, avio saobraćaja) oslobođene su plaćanja PDV-a pri prevozu dobara koja se izvoze u inostranstvo i za dionicu puta koja se nalazi unutar granica BiH.
(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, obveznik koji vrši prevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj vezi s izvozom dobara koja se transportuju brodovima, željeznicom, avio i drumskim prevozom, može ostvariti porezno oslobađanje na pružene usluge iz člana 27. stav 1. tačka 2. Zakona, ako ta dobra budu izvezena u roku od 6 mjeseci po isteku poreskog perioda u kojem je usluga izvršena, te ako ne postoji mogućnost da se u istom poreskom periodu izvrše i predmetne usluge i izvoz dobara.

Član 45.
Usluge isporuke dobara ovlašćenim organizacijama koje ta dobra izvoze u okviru registrovanih humanitarnih i dobrotvornih aktivnosti

(1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 5. Zakona, za prevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj vezi sa izvozom dobara ovlašćenih organizacija koje su registrovane kod nadležnih ministarstava za humanitarne ili dobrotvorne aktivnosti obveznik može da ostvari pod slijedećim uslovima:
   a) da posjeduje dokument na osnovu kojeg se vrši prevoz odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, faktura i slično),
   b) dokument o izvršenoj usluzi (CMR, CIM i slično),
   c) originalnu ili ovjerenu kopiju izvozne carinske isprave izdate u skladu sa Zakonom o carinskoj politici.

Član 46.
Pružanje usluga koje vrše predstavnici i drugi posrednici

(1) Ostvarivanje prava iz člana 27. stav 1. tačka 6. Zakona, vrši se uz ispunjenje slijedećih uslova:
   a) da poreski obveznik posjeduje ugovor o pružanju usluga posredovanja u ime i za račun drugog,
   b) da poreski obveznik posjeduje fakturu o izvršenim uslugama u kojoj nije iskazan PDV,
   c) da poreski obveznik posjeduje izvoznu carinsku ispravu u skladu sa carinskim propisima o izvršenim poslovima u ime i za račun drugog,
   d) da posjeduje dokaz o izvršenom plaćanju u skladu sa propisima o deviznom poslovanju.

Član 47.
Uslovi za poresko oslobađanje pri snabdijevanju plovnih objekata gorivom i drugim dobrima u međunarodnom prevozu

(1) Poresko oslobađanje iz člana 28. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje:
   a) dokumenta o izvršenom prometu dobara i usluga (ugovor, faktura i drugo),
   b) izjavu vlasnika-korisnika plovnog objekta ili letjelice da će se iznajmljena ili kupljena sredstva pretežno koristiti u međunarodnom prevozu.

(2) Pretežno korišćenje plovnih objekata, letjelica i vazduhoplova u međunarodnom prevozu podrazumijeva da se plovni objekti, letjelice i vazduhoplovi u šest mjeseci koji prethode poreskom periodu, za koji se podnosi poreska prijava u 80% slučajeva koriste za obavljanje usluga međunarodnog prevoza.

Član 48.
Postupak oslobađanja prometa dobara i usluga izvršenih za potrebe međunarodnog saobraćaja

(1) Snabdijevanjem plovnih objekata i vazduhoplova gorivom i drugim dobrima, u smislu člana 28. Zakona, podrazumijeva se isporuka goriva i maziva, hrane, pića, štampe namijenjenih prodaji u plovnim objektima, vazduhoplovima i drugo.
(2) Za promet dobara iz stava 1. ovog člana, obveznik je dužan da obezbijedi dokaze u skladu sa propisom koji uređuje carinski dozvoljeno postupanje sa carinskom robom, puštanje carinske robe i naplatu carinskog duga i to:
   a) carinsku ispravu za ponovni izvoz stranih dobara i zaključene obračunske listove prodaje u plovnim objektima i vazduhoplovima u skladu sa carinskim propisima, za strana dobra prodata putnicima u plovnim objektima i vazduhoplovima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju,
   b) izvoznu carinsku ispravu i specifikaciju prodatih dobara sastavljenu na osnovu obračunskih listova prodaje u plovnim objektima i vazduhoplovima u skladu sa carinskim propisima za domaća dobra prodata putnicima u vazduhoplovima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju,
   c) carinsku ispravu za ponovni izvoz i dostavnice za prodato strano gorivo i mazivo,
   d) izvoznu carinsku ispravu i dostavnice za prodato domaće gorivo i mazivo,
   e) liste snabdijevanja vazduhoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama, odnosno mjesečni izvještaj o utrošenim dobrima ovjeren od strane nadležnog carinskog organa, u skladu sa carinskim propisima za domaća dobra (hrana, piće i drugo) koja se služi putnicima vazduhoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama.

Član 49.
Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja direktnih potreba plovnih objekata

Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama plovnih objekata iz člana 28. stav 1. tačka 5. Zakona, smatraju se lučke usluge, usluge tegljenja i vezivanja brodova, usluge istovara, utovara, pretovara i drugo.

Član 50.
Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja direktnih potreba avio prevoznika

Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama vazduhoplova iz člana 28. stav 1. tačka 6. Zakona, smatraju se usluge slijetanja, polijetanja, prihvata i otpreme vazduhoplova, putnika, prtljaga i robe, usluge parkinga vazduhoplova, odleđivanja i zaštite od zaleđivanja, hlađenja, grijanja i drugo.

Član 51.
Snabdijevanje dobrima i uslugama po međunarodnim ugovorima

Snabdijevanje dobrima i uslugama koja su izvršena u okviru međunarodnih ugovora nisu opterećeni PDV-om, ukoliko je to regulisano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik BiH.

Član 52.
Osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava

(1) Lica registrovana za PDV u BiH koja isporučuju dobra i usluge, diplomatskim i konzularnim misijama, međunarodnim organizacijama i članovima tih misija i organizacija i u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, će obračunavati PDV na promet u skladu sa uobičajenim odredbama Zakona o PDV-u.
(2) Pod osobljem diplomatskih i konzularnih predstavništava, članovima međunarodnih organizacija i članovima njihovih porodica u smislu Zakona smatraju se lica kao i članovi njihovih porodica koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu ako nisu državljani Bosne i Hercegovine, a to su osobe koje su akreditovane od strane Ministarstva spoljnih poslova na bazi uzajamnosti.

Član 53.
Postupak ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja PDV-a na dobra i usluge pružene diplomatskim i konzularnim predstavništvima

Lica koja imaju pravo da ne budu opterećena PDV-om za svoje nabavke će imati pravo na povrat PDV-a koji će se isplaćivati prema članu 54. ovoga pravilnika.

Član 54.
(Uslovi za povrat PDV-a u skladu sa članom 29. Zakona)

(1) Povrat PDV-a će se vršiti mjesečno nakon podnijetog zahtjeva. Zahtjev za povrat će se ostvariti ispunjavanjem obrasca zahtjeva CD-PDV 1 za diplomatske i međunarodne organizacije iz člana 29. stav 1. tačka 1., 2. i 3. Zakona, te obrasca zahtjeva CD-PDV 1M, za investitore koji vrše nabavku dobara i usluga u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, koji su sastavni dio ovog pravilnika.
(2) Zahtjevu treba biti priložen:
   a) ispunjen CD-PDV 2, koji je sastavni dio ovog pravilnika, za svakog člana misije i misije same koja traži povrat, ako zahtjev za povrat podnose diplomatske i međunarodne organizacije iz člana 29. stav 1. tačka 1., 2. i 3. Zakona,
   b) faktura na kojoj je iskazan PDV za koji se traži povrat,
   c) dokaz o plaćanju PDV-a za koji se traži povrat,
   d) potvrdu iz člana 58. ovog pravilnika,
(3) Uprava za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) vrši povrat plaćenog iznosa PDV-a ako su ispunjeni uslovi iz Zakona i ovog pravilnika.

(4) Kod PDV-a za snabdijevanje dobrima i uslugama diplomatskih i konzularnih predstavništava nema ograničenja kod prava na povrat, osim da su nabavke namijenjene za službene potrebe predstavništava.
(5) Kod snabdijevanja dobrima i uslugama diplomatskog i konzularnog osoblja članova međunarodnih organizacija, ako je oslobađanje od plaćanja PDV-a regulisano međunarodnim ugovorom, i članova njihovih porodica, povrat PDV-a se ne odobrava na nabavke slijedećeg:
a) duvanskih proizvoda,
b) alkohola i alkoholnih pića,
c) prehrambenih proizvoda,
d) obroka u restoranima i
e) hotelskog smještaja.
(6) Kod ostalog prometa izuzev onog iz stava 5. ovog člana, vrši se povrat PDV-a samo ako pojedinačna nabavka prelazi iznos od 200 KM uključujući PDV. Povrat PDV-a se ne može vršiti za dobra i usluge kupljene po zakonom propisanoj posebnoj šemi za korišćena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete kao i predmete kupljene na aukciji. Ukupan godišnji iznos povrata PDV-a pojedincima iz ovog stavane može prelaziti iznos od 1.200 KM. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na PDV plaćen na nabavku vozila.
(7) Odredbe iz stava 5. i 6. ovog člana se primjenjuju, osim ako nije drugačije regulisano međunarodnim ugovorom.
(8) Predstavništva, organizacije, ili pojedinci koji dostavljaju zahtjev za povrat osiguravaju Upravi potrebne podatke o računima koji su otvoreni u instituciji nadležnoj za obavljanje platnog prometa u BiH, i na koje se može izvršiti prenos iznosa za povrat.

Član 55.
Nadležnost Uprave za provedbene propise o kontroli povrata PDV-a kvalifikovanim misijama

Uprava može izdati uputstva o praktičnoj provedbi i kontroli povrata PDV-a za kvalifikovane misije, organizacije i njihove članove.

Član 56.
Rok za otuđenje dobara

(1) Nosioci prava na povrat PDV-a po osnovu člana 29. Zakona, ne mogu otuđiti nabavljena dobra prije isteka roka od 3 godine od dana nabavke dobara u BiH. Ukoliko to učine dužni su obračunati i platiti PDV.
(2) Ograničenje otuđenja dobara ne odnosi se na dobra čija je pojedinačna vrijednost manja od 200 KM uključujući PDV.

Član 57.
Međunarodni ugovori

Prilikom nabavke dobara i usluga koji će biti predmetom povrata PDV-a po osnovu međunarodnih projekata pružanja pomoći u skladu sa odredbama člana 29. stav 1. tačka 4. Zakona, primjenjivaće se odredbe članova 51. do 59. Pravilnika.

Član 58.
Uvjeti za ostvarivanje prava na povrat u skladu sa međunarodnim ugovorima

(1) Podnosilac zahtjeva za povrat, u skladu sa članom 29, stav 1., tačka 4) Zakona o PDV-u, će prilikom podnošenja prvog zahtjeva za povrat, pored dokumentacije određene članom 54. Pravilnika, priložiti i kopiju ugovora na osnovu kojeg traži povrat PDV-a.
(2) Uprava će, po potrebi, na osnovu zahtjeva iz stava 1. ovog člana, od Ministarstva inostranih poslova tražiti podatke o nazivu međunarodnog ugovora ili sporazuma, datumu stupanja na snagu istog, da li je isti važeći, vrijednosti iz ugovora, ukoliko je ista ugovorom određena, te osnovu za povrat PDV-a.
(3) Uprava može, po potrebi, od drugih ministarstava i institucija nadležnih za sprovođenje i nadzor nad sprovođenjem ugovora iz stava 1. ovog člana, tražiti podatke u vezi sa ugovorom zaključenim na osnovu međunarodnog ugovora, vrijednosti iz ugovora, podatke o korisniku projekta i drugim okolnostima od značaja za odlučivanje po zahtjevu za povrat.

Član 59.
Evidentiranje prometa dobara i usluga po međunarodnom ugovoru

(1) Uprava vodi posebnu evidenciju o podnesenim zahtjevima za povrat PDV-a, po osnovu međunarodnih projekata pružanja pomoći.
(2) Uprava će odbiti zahtjev za povrat PDV-a, ukoliko se u postupku razmatranja istog ustanovi da podaci iz priložene dokumentacije nisu saglasni sa međunarodnim projektom pružanja pomoći -podugovorom na osnovu kojeg je ostvareno pravo na povrat PDV-a.
(3) Ukoliko se u postupku naknadne kontrole ustanovi da podaci iz dokumentacije koji su prezentovani uz zahtjev za povrat PDV-a ne odgovaraju stvarnom stanju, poreski obveznik će se zadužiti za odgovarajući iznos PDV-a sa pripadajućom kamatom, za period od dana kada je nastala poreska obaveza do dana uplate te obaveze.

Član 60.
Unos dobara u slobodnu zonu namijenjenih izvozu

(1) Oslobađanje od plaćanja PDV (oporezivanje nultom stopom) iz člana 30. stav (1) i stav (2) tačka c) Zakona odnosi se na dobra koja služe za proizvodnju i/ili daljnji promet dobara namijenjenih izvozu iz Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 27. Zakona i koja se:
   a) uvoze u slobodnu zonu,
   b) isporučuju u slobodnu zonu i u okviru slobodne zone i
   c) upotrebljavaju u slobodnoj zoni.

(2) Oslobađanje iz stava (1) ovog člana odnosi se i na opremu, postrojenje i alat, koji su unose i koriste se isključivo u slobodnoj zoni za proizvodnju i/ili daljnji promet dobara.

(3) Oslobađanje iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na dobra čija se isporuka vrši putem prijenosnog i distributivnog sistema upotrebom energetskih vodova i cjevovoda (gas, električna energija, energija za grijanje ili hlađenje i voda). Na unos ovih dobara primjenjuju opće odredbe o pravu na odbitak PDV.

(4) (4) Porezno oslobađanje iz stava (1) i (2) ovog člana obveznik može da ostvari ako posjeduje:
a) dokument preduzeća koje upravlja slobodnim zonama (u daljnjem tekstu: preduzeće) kojim se potvrđuje da između preduzeća i korisnika slobodne zone-primaoca dobara postoji važeći ugovor o korištenju slobodne zone,
b) račun isporučioca dobara koja se unose u slobodnu zonu i ugovor o isporuci između korisnika zone i obveznika koji vrši promet dobara koja su bh. roba u slobodnu zonu korisniku slobodne zone,
c) izjavu korisnika zone da se radi o nabavci dobara koja su namijenjena ili služe za proizvodnju dobara namijenjenih izvozu iz Bosne i Hercegovine,
d) carinsku ispravu odnosno fakturu i drugi dokument kojim se dokazuje da su dobra unešena u slobodnu zonu, ovjeren u skladu sa carinskim propisima od strane carinskog ureda nadzornog za slobodnu zonu.

(5) Na upotrebu dobra suprotno odredbama stava (1) i (2) ovog člana obveznik je dužan obračunati PDV u poreznom periodu u kojem bi i nastala obaveza plaćanja PDV kod uvoza dobara i/ili unosa tih dobara.

(6) Uprava može propisati odgovarajuće procedure neophodne za nadzor i praćenje unosa i istupa dobara iz slobodne zone, kao i posebne evidencije o kretanju tih dobara.

Član 61.
Usluge korisnicima slobodnih zona u vezi isporukadobara namijenjenih izvozu

Porezno oslobađanje od plaćanja PDV (oporezuje nultom stopom) iz člana 30. stav (1) tačka 3) Zakona odnosi se na prijevozne i druge usluge korisnicima slobodnih zona koje su neposredno povezane sa unosom dobara u slobodnu zonu i izgradnju objekata namijenjenih obavljanju djelatnosti u slobodnoj zoni iz člana 60. stav (1) i (2) ovog pravilnika, obveznik koji vrši pružanje usluga može da ostvari ako posjeduje:

a) dokument preduzeća kojim se potvrđuje da između preduzeća koje upravlja slobodnom zonom i korisnika slobodne zone – primaoca usluga postoji važeći ugovor o korištenju slobodne zone,
b) ugovor o pružanju usluga sa korisnikom slobodne zone – primaocem usluge,
c) račun pružaoca usluga,
d) izjavu korisnika zone da se radi o uslugama za koja bi obveznik – sticalac dobara i usluga imao pravo na odbitak ulaznog poreza kada bi te usluge nabavljao za potrebe obavljanja djelatnosti van slobodne zone,
e) ovjerenu ispravu kojom se dokazuje da usluga korisniku slobodne zone neposredno povezana sa dobrima iz člana 60. stav (1) i (2) ovog pravilnika,
f) izjavu korisnika zone da se radi o uslugama i dobrima koja su ili služe za proizvodnju dobara koja su namijenjena izvozu iz Bosne i Hercegovine.

IX ODBITAK ULAZNOG POREZA

Član 62.
Opšte

(1) Ulazni porez je iznos PDV-a koji je u skladu sa članom 55. Zakona, posebno iskazan na poreskim fakturama, za promet dobara i usluga koje su poreskom obvezniku izvršili drugi poreski obveznici, kao i iznos PDV-a koji je plaćen prilikom uvoza i posebno iskazan u jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI).
(2) Ulaznim porezom smatra se i:
   a) iznos PDV-a koji je platilo lice iz člana 13. tačka 2. i 3. Zakona, ako je registrovani obveznik,
   b) iznos paušalne naknade koju poreski obveznik iskaže na potvrdi o plaćanju prilikom nabavke dobara i usluga od poljoprivrednika iz člana 45. stav 1. Zakona.

Član 63.
Poreski obveznici koji imaju pravo na odbitak ulaznog poreza

(1) Poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke dobara i usluga imaju pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni slijedeći uslovi:
   a) da je na fakturi za primljena dobra ili obavljene usluge iskazan PDV u skladu sa članom 55. Zakona,
   b) da je isporuka dobara ili usluga primljena od drugog PDV obveznika,
   c) da za primljene isporuke prema članu 32. Zakona, nije isključeno pravo na odbitak ulaznog poreza,
   d) da je isporuka obavljena poreskom obvezniku u poslovne svrhe.
(2) Lica koja nisu obveznici poreza na dodatu vrijednost, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza. Isto se odnosi i na lica koja obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođenih poreza na dodatu vrijednost.
(3) Lica koja dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene plaćanja poreza, a dijelom isporuke koje su oporezive ili podliježu nultoj stopi, imaju pravo na odbitak ulaznog poreza u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke i isporuke koje podliježu nultoj stopi. U tom slučaju u knjigovodstvu ili vanknjigovodstvenim evidencijama treba osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive i neoporezive isporuke dobara i usluga. Iznimno, ako lice ne može u knjigovodstvu ili vanknjigovodstveno osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive odnosno neoporezive isporuke (opšti troškovi -režije, dugotrajna imovina i drugo), srazmjerni odbitak utvrđuje se procjenom.
(4) Ako će se isporuka kod primaoca u beznačajnom dijelu koristiti (do 5%) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u neoporezive svrhe. Nasuprot tome, ako će se isporučeno dobro u cijelosti ili skoro u cijelosti koristiti (preko 95%) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u oporezive svrhe.
(5) Obaveznik je dužan da vodi posebne evidencije za isporuke za poslovne svrhe, a posebno za isporuke u neposlovne svrhe.
(6) Ako se dobra ili usluge isporučene poreskom obvezniku koriste uposlovne i neposlovne svrhe, a moguće je odrediti udjel korišćenja u neposlovne svrhe, ulazni porez se mora podijeliti

prema svrsi upotrebe na dio koji se može i na dio koji se ne može odbiti. Ovaj način razgraničenja provodi se naročito kod isporuka pokretnih dobara koja se u privrednom prometu količinski određuju po broju, mjeri ili težini te kod korišćenja usluga.

(7) Ako podjela iz stava 6. ovoga člana nije moguća, a primljena isporuka se u cijelosti uključuje u poslovne svrhe, ispunjene su pretpostavke za postojanje vlastite potrošnje u pogledu korišćenja u neposlovne svrhe te privatni udio korišćenja podliježe oporezivanju prema članu 5. stav 1. Zakona.

(8) Osobe koje će primljene isporuke dobara ili usluga koristiti u poslovne i neposlovne svrhe moraju odvojeno imati račun za dobra i usluge koje će koristiti u poslovne svrhe od dobara i usluga koje će koristiti u neposlovne svrhe.

(9) Smještaj u smislu člana 32. stav 6. tačka 2. Zakona, odnosi se samo na smještaj za poslovne zabave.

Član 64.
Prevozna sredstva koja ne služe isključivo za poslovne djelatnosti

(1) Putnički automobili, avioni i brodovi za prevoz poslovodstva, rukovodnih i drugih zaposlenih se ne odnose na prevozna sredstva koja se koriste isključivo za obavljanje svoje poslovne djelatnosti.

(2) Prevozna sredstva na koja nije odbijen ulazni porez, ne podliježu PDV kod otuđivanja od strane poreskih obveznika.

Član 65.
Odbitak ulaznog poreza pri uvozu

(1) PDV koji je obračunat pri uvozu, uvoznik može odbiti kao ulazni porez ako su ispunjeni slijedeći uslovi:
   a) da je PDV plaćen pri uvozu. Uplata poreza pri uvozu uvijek se obavlja za uvoznika a može je izvršiti uvoznik sam ili za njega neko drugi, koji u tom slučaju na nalogu za uplatu, u pozivu na broj odobrenja, mora navesti identifikacioni broj uvoznika na kojeg glasi JCI.
   b) da je dobro uvezeno u zemlju, za oporezive svrhe uvoznika.

Član 66.
Vrijeme odbitka ulaznog poreza

(1) Ulazni porez odbija se u poreskom razdoblju prema članu 38. Zakona, u kojem je primljena faktura za nabavljena dobra i usluge sa iskazanim porezom na dodatu vrijednost u skladu sa članom 55. Zakona.

(2) Odbitak ulaznog poreza se odobrava bez obzira da li je faktura plaćena.

Član 67.
Odbitak ulaznog poreza kod avansa

(1) Za date avanse ulazni porez se može odbiti u poreskom periodu u kojem je avans plaćen ako je za njega od strane primaoca ispostavljena a od strane platioca primljena faktura, prema članu 55. Zakona, nezavisno od toga što dobro nije isporučeno ili usluga izvršena.
(2) Ako po plaćenom avansu ne dođe do isporuke dobra ili usluge, gubi se pravo na odbitak ulaznog PDV-a, a obračunati porez treba ispraviti. U tom slučaju uplatilac avansa mora ispostaviti knjižnu obavijest primaocu avansa da je obavio ispravak ulaznog poreza, a primalac avansa tada smanjuje svoju poresku obavezu. Ova odredba se primjenjuje nezavisno od toga da li je izvršen povrat avansa.

Član 68.
Odbitak ulaznog poreza pri početku obavljanja djelatnosti

(1) Privredna ili druga preduzetnička oporeziva djelatnost započinje s pripremnim radnjama koje se preduzimaju radi početka obavljanja te djelatnosti. Ulazni porez sadržan u primljenim isporukama za početak rada može se odbiti ako su ispunjeni svi ostali uslovi za odbitak ulaznog poreza. Ne može se ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza koji je zaračunat na primljene isporuke kao što su privatno motivisana ulaganja, pripremna ulaganja i slično koje ne dovode do preduzetničkog statusa i preduzetničkog poslovanja.
(2) Lica iz stava 1. ovoga člana imaju pravo na odbitak ulaznog poreza u skladu sa uslovima propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 69.
Ispravka odbitka ulaznog poreza

(1) Ako se poreska osnovica (naknada) promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate putem zakonskipropisanih načina, tada lice koje je isporučilo dobro ili obavilo uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos izlaznog poreza. Isporučilac izdaje knjižnu obavijest na taj iznos licu kojem su isporučena dobra ili obavljene usluge koje na osnovu knjižne obavijesti vrši ispravku (smanjenje) odbitka ulaznog poreza. Ako je PDV obračunat i plaćen pri uvozu odbijen kao ulazni porez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora na osnovu rješenja Uprave za pripadni iznos ispraviti odbitak ulaznog poreza.
(2) Ispravku kupac mora obaviti u poreskom razdoblju u kojem je promijenjena poreska osnovica. Ukoliko UIO izda rješenje, ispravka se mora izvršiti u poreskom razdoblju u kojem rješenje postaje izvršno.

Član 70.
(Odbitak ulaznog poreza kod pružanja usluga od stranelica sa sjedištem u inostranstvu)

(1) Porezni obveznik koji koristi uslugu lica sa sjedištem ili boravištem u inostranstvu, a koji ima obavezu da obračuna, prijavi i plati PDV na pružene usluge prema članu 13. stav (1) tačka 3.

Zakona, ima pravo tako obračunati PDV odbiti kao ulazni porez, ako su ispunjeni uslovi iz člana 32. Zakona.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana ima pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
   a) fakturu mora izdati lice koje ima sjedište ili boravište u inostranstvu,
   b) porezni obveznik -primaoc usluge mora izvršiti obračun iznosa PDV-a na zaprimljenoj fakturi, i
   c) PDV mora biti prijavljen kao sastavni dio iznosa izlaznog poreza navedenog u PDV prijavi poreznog obveznika -primaoca usluge.

Član 71.
Određivanje dijela srazmjernog odbitka ulaznog poreza

(1) Pri obračunu srazmjernog odbitka dijela ulaznog poreza u skladu sa članom 33. stav 4. Zakona, u srazmjeru prometa sa i bez prava na odbitak ne ulaze slijedeći elementi prometa:
   a) isporuke (otuđenje) opreme koju poreski obveznik koristi u obavljanju svojih poslovnih aktivnosti,
   b) isporuke finansijskih usluga, ako se obavljaju povremeno. Smatra se da se finansijske usluge vrše povremeno ako su ispunjeni slijedeći uslovi:
      i. da finansijske usluge predstavljaju dopunsku djelatnost obveznika i
      ii. da prihod od finansijskih usluga ne prelazi 5% godišnjeg prometa obveznika (sa uključenim PDV-om).
   c) isporuke nekretnina ako se obavljaju povremeno. Kao povremene transakcije nekretnina se smatraju slučajevi kada:
      i. poreski obveznik isporučuje nekretnine u kojima je obavljao poslovne aktivnosti, ili
      ii. isporuka nekretnina nije uobičajena vrsta posla kojim se poreski obveznik bavi.

Član 72.
Djelatnosti i isporuke oslobođene od PDV-a

(1) Poreski obveznik ne može odbiti ulazni porez sadržan u fakturama za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i usluga:
   a) oslobođenih plaćanja PDV-a u zemlji u skladu sa Zakonom,
   b) u inostranstvu, koje bi bile oslobođene od poreza da su obavljene u zemlji,
   c) bez naknade, koje bi bile oslobođene od poreza.

(2) Ako se isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a u zemlji, obavljaju u inostranstvu, ne ostvaruje se pravo na odbitak ulaznog poreza koji je s njima povezan.

(3) Ako lice obavlja isporuke dobara i usluga bez naknade, nema pravo na odbitak ulaznog poreza ako je obavljanje takvih isporuka oslobođeno PDV-a.

Član 73.
Briše se

Član 74.
Utvrđivanje srazmjernog dijela ulaznog poreza.

(1) U slučaju dobara i usluga koje poreski obveznik koristi i za promete za koje se PDV može odbiti u skladu sa članom 32. stav (2), (3) i (5) i za promete za koje se PDV ne može odbiti, odbija se samo srazmjerni dio PDV-a koji se odnosi na prve pomenute promete.

(2) Srazmjerni iznos ulaznog poreza koji se može odbiti privremeno se utvrđuje na osnovu prometa iz prethodne godine i, ukoliko nema podataka o prometu u prethodnoj godini ili ukoliko se radi o zanemarivom iznosu (de minimis), dio koji se može odbiti utvrđuje UIO na osnovu izjave poreskog obveznika.

(3) Procenat srazmjernog odbitka sastoji se od razlomka koga čine slijedeći iznosi, sem iznosa iz člana 33. stav (4) Zakona:
   a) brojnik se sastoji od ukupnog iznosa godišnjeg prometa, bez PDV-a, koji se odnosi na promete kod kojih se PDV može odbiti u skladu sa članom 32. stav (2), (3) i (5);
   b) nazivnik se sastoji od ukupnog iznosa godišnjeg prometa, bez PDV-a,

(4) Srazmjerni poreski odbitak izračunava se primjenom procenta srazmjernog odbitka na iznos ulaznog poreza umanjenog za iznos koji poreski obveznik nema pravo da odbije i umanjen za iznos koji poreski obveznik ima pravo da u potpunosti odbije.

Srazmjerni poreski odbitak =
(Iznos ulaznog poreza u poreskom razdoblju
- Iznos ulaznog poreza koji se u potpunosti može odbiti)
x Procenat srazmjernog odbitka

(5) Odbici izvršeni na osnovu privremenog srazmjernog dijela mijenjaju se na osnovu iznosa stvarnog prometa. Ova se izmjena za prethodnu godinu vrši najkasnije putem poreske prijave za mjesec mart tekuće godine.

Član 75.
Posebni slučajevi

(1) Ako država i njeni organi, entitetski organi, organi Distrikta i lokalne samouprave kao i pravna lica utemeljene u skladu sa zakonom s ciljem obavljanja poslova iz djelokruga organa uprave koji se ne smatraju obveznicima iz člana 12. stav 6. Zakona, obavljaju privrednu ili drugu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do sticanja neopravdanih povlastica, tada će Uprava rješenjem utvrditi da su poreski obveznici za tu djelatnost.

(2) U slučaju iz stava 1. ovoga člana, poreski obveznici moraju odvojeno voditi knjigovodstvo za svaki odjel koji se smatra poreskim obveznikom i nema srazmjernog odbitka ulaznog poreza za bilo koje druge administrativne troškove u odnosu na dio koji se odnosi na obavljanje poslova u okvirima svog zakonom utvrđenog djelokruga ili ovlašćenja koji ne mogu odbiti.

X ISPRAVKA ULAZNOG POREZA

Član 76.
Ispravka odbitka ulaznog poreza

(1) Periodom za ispravku iz člana 36. stav (2) Zakona smatra se period od pet kalendarskih godina, uključujući godinu početka upotrebe opreme. U slučaju nepokretne imovine, radi se o periodu od deset kalendarskih godina, uključujući godinu početka upotrebe objekta.

(2) Momenat početka upotrebe građevinskog objekta iz člana 36. stav (3) Zakona dokazuje se knjigovodstvenom evidencijom kojom se građevina, odnosno njezini dijelovi stavljaju u upotrebu ili bilo kojom drugom dokumentacijom kojom se dokazuje korištenje nekretnine i njezinih dijelova kao što su: zapisnik o primopredaji, ugovor o najmu, ugovor o isporuci električne energije, vode i slično.

(3) Ispravka ~~prvobitnog odbitka~~ ulaznog poreza vrši se kada dođe do naknadne promjene upotrebe kapitalnih dobara čija je posljedica pravo poreskog obveznika da odbije niži ili viši iznos. Pod kapitalnim dobrima podrazumijeva se oprema i nepokretna imovina. Ispravka na godišnjem nivou PDV-a obračunatog na kapitalna dobra vrši se samo na jednoj desetini za nepokretnu imovinu i na jednoj petini za druge vrste kapitalnih dobara. Ispravka se vrši na osnovu promjena u pravu na odbitak u narednim godinama u odnosu na pravo na odbitak u godini kada su kapitalna dobra stečena. Nije potrebno da poreski obveznik izvrši ispravku odbitka ukoliko se srazmjerni dio PDV-a koji se može odbiti promijenio za manje od 5 % u odnosu na pravo na odbitak u trenutku kada su ta kapitalna dobra stečena. Ispravka za svaku kalendarsku godinu vrši se najkasnije putem poreske prijave za mjesec mart u narednoj kalendarskoj godini.

(4) Ukoliko do prometa kapitalnim dobrima dođe u toku perioda za ispravku, primjenjuje se slijedeće:

a) Ukoliko je taj promet oporeziv, smatra se da se kapitalna dobra upotrebljavaju za potpuno oporezive svrhe tokom preostalog perioda za ispravku. Ukoliko poreski obveznik nije imao pravo da u potpunosti izvrši odbitak ulaznog poreza, ispravka za preostali period za ispravku se može izvršiti u poreskom periodu u toku kog je došlo do prometa kapitalnim dobrima. Ispravka ne smije prelaziti 17% prodajne cijene, bez PDV-a.

b) Ukoliko taj promet nije oporeziv, smatra se da se kapitalna dobra upotrebljavaju za neopoorezive svrhe tokom preostalog perioda za ispravku. Ukoliko je poreski obveznik imao pravo da u potpunosti ili djelimično odbije ulazni porez, ispravka se za preostali period za ispravku vrši u poreskom periodu u toku kog je došlo do prometa kapitalnim dobrima.

c) Ukoliko se taj promet, saglasno članu 7. Zakona, ne smatra prometom dobara uz naknadu, smatra se da se predmetna kapitalna dobra upotrebljavaju za neoporezive svrhe tokom preostalog perioda za ispravke. Međutim, poreski obveznik se može osloboditi obaveze vršenja ispravke ukoliko primalac prihvati da preuzme obavezu vršenja ispravke ulaznog PDV-a koji je isporučilac odbio na tu imovinu. Uslov je da primalac ima ili stekne najmanje istu stopu odbitka ulaznog poreza koju je isporučilac imao u trenutku nabavke tih kapitalnih dobara. Također, uslov je da se obaveza isporučioca da izvrši ispravku obračuna za svako kapitalno dobro prenese na primaoca i da primalac izjavi da će preuzeti obavezu vršenja ispravke za preostali period za ispravku. Isporučilac se oslobađa obaveze vršenja ispravke kada se izjava, sa konkretno navedenim obavezama vršenja ispravke i sa potpisom pri-

maoca da on preuzima obaveze vršenja ispravke, dostavi UIO. UIO može odlučiti da se u tu svrhu koristi poseban obrazac.

d) Pored uslova navedenih u stavu (4) tačka c) ovog člana prenosilac cjelokupne ili dijela imovine iz člana 7. stav (2) Zakona je dužan sticaocu dostaviti:
   - podatak o vrijednosti nabavljenog dobra bez PDV-a:
   - podatak o iznosu ostvarenog odbitka ulaznog poreza po osnovu nabavke dobara:
   - podatak o početku prve upotrebe dobara.

(5) Ukoliko građevinski objekt ili oprema postane neupotrebljiv prije isteka perioda za ispravku ulaznog poreza, prestaju razlozi za ispravku ulaznog poreza.

(6) Ukoliko naknadno ulaganje ne mijenja u značajnoj mjeri vijek upotrebe objekta ili opreme, tada se ispravka ulaznog poreza za to ulaganje vrši u periodu vršenja ispravke ulaznog poreza za predmetna privredna dobra.

(7) Ukoliko je u pitanju naknadno ulaganje koje u značajnoj mjeri mijenja vijek upotrebe ili predstavlja posebnu cjelinu kao što je npr. aneks već postojećeg objekta, za to ulaganje se određuje novi (zasebni) period za vršenje ispravke ulaznog poreza.

Član 77.
(Odbitak ulaznog poreza prilikom početka obavljanja oporezivih djelatnosti)

(1) Svako lice koje se registrira kao PDV obveznik ima pravo na odbitak ulaznog poreza na dobra na zalihama koja su stečena ili uvezena prije registracije za PDV srazmjerno prometu istih nakon što je lice postalo registrirani PDV obveznik.

(2) Srazmjerni odbitak, u smislu člana 37. Zakona, kao i ovog člana, znači da odbitak iz stava (1) ovog člana ne može biti veći od iznosa uobičajene porezne obaveze u datom poreznom periodu. Uobičajena porezna obaveza predstavlja razliku između izlaznog i ulaznog poreza koji se može odbiti u datom poreznom periodu. Ukoliko se desi da iznos iz stava (1) ovog člana bude veći od uobičajene porezne obaveze, isti se prenosi na naredne porezne periode.

(3) Nakon što postane PDV obveznik, lice je dužno obezbijediti odvojenu evidenciju o prometu dobara iz stava (1) ovog člana.

(4) PDV se može odbiti u skladu sa stavom (1) ovog člana pod uslovom da su dobra na zalihi:
   a) bila isporučena od strane registriranog PDV obveznika licu koje postaje registrirani PDV obveznik ili uvezena od strane lica koje postaje registrirani PDV obveznik,
   b) bila isporučena ili uvezena, ali ne više od 1 (jedne) godine prije nego što je lice postalo registrirani PDV obveznik.

(5) Lica iz stava (1) ovog člana dostavljaju Upravi popis dobara na zalihi koja zadovoljavaju uslove iz stava (4) ovog člana, s tim da popis mora sadržavati najmanje podatke o:
   a) vrsti,
   b) količinama,
   c) nabavnim cijenama,
   d) obračunatom PDV-u od strane dobavljača, (e) dobavljačima, uključujući broj i datume faktura po kojima su dobra nabavljena.

(6) Izuzetno od stava (5) pod (d) i (e), ukoliko se radi o dobrima na zalihi koja su uvezena od strane lica koje postaje registrirani PDV obveznik u popisu je potrebno obezbijediti podatke o obračunatom PDV-u pri uvozu te broju i datumu jedinstvenih carinskih isprava.

(7) Lice koje se registrira kao PDV obveznik neće imati pravo na odbitak ulaznog poreza u slučaju bilo kojih drugih prometa osim onih definiranih stavom (1) ovog člana.

Član 78.
(Podnošenje PDV prijave)

(1) Porezni obveznik, odnosno porezni zastupnik lica koje nema sjedište u BiH, dužan je izvršiti mjesečni obračun PDV i isti dostaviti u PDV prijavi, do 10-og dana u narednom mjesecu po isteku poreznog perioda.
(2) Prijava iz stava (1) ovog člana podnosi se na jedinstvenom obrascu prijave za PDV (Obrazac P PDV) koji je, zajedno sa Uputstvom o popunjavanju PDV prijave sa pojašnjenjem načina popunjavanja polja krajnje potrošnje sastavni dio ovog pravilnika.
(3) Iznosi u PDV prijavi se iskazuju u decimalnim brojevima zaokruženim na dvije decimale.
(4) Porezni obveznik PDV prijavu iz stava (1) ovog člana podnosi u elektronskom obliku posredstvom ePortala UIO.
(5) Porezni obveznici koji imaju status "velikih obveznika indirektnih poreza" su dužni PDV prijavu iz stava (1) ovog člana dostavljati UIO elektronskim putem upotrebom kvalifikovane potvrde od poreznog perioda januar 2023. godine.
(6) Izuzetno od odredbe stava (5) ovog člana, porezni obveznici koji imaju status "velikih obveznika indirektnih poreza" mogu i prije poreznog perioda januar 2023. godine PDV prijavu iz stava (1) ovog člana dostavljati UIO elektronskim putem upotrebom kvalifikovane potvrde, a najranije od poreznog perioda oktobar 2022. godine.
(7) Ostali porezni obveznici koji nemaju status "velikih obveznika indirektnih poreza" su dužni PDV prijavu iz stava (1) ovog člana dostavljati UIO elektronskim putem upotrebom kvalifikovane potvrde od poreznog perioda januar 2024. godine.
(8) Izuzetno od odredbe stava (7) ovog člana, ostali porezni obveznici koji nemaju status "velikih obveznika indirektnih poreza" mogu i prije poreznog perioda januar 2024. godine PDV prijavu iz stava (1) ovog člana dostavljati UIO elektronskim putem upotrebom kvalifikovane potvrde, a najranije od poreznog perioda januar 2023. godine.
(9) Da bi porezni obveznik dostavio PDV prijavu elektronskim putem upotrebom elektronskog potpisa uvjet je da ima kvalifikovanu elektronsku potvrdu izdanu od strane ovlaštenog tijela.
(10) PDV prijava dostavljena elektronskim putem upotrebom kvalifikovane potvrde smatra se svojeručno potpisanom.
(11) Elektronsko dostavljanje PDV prijave vrši se u skladu sa propisima UIO.

Član 78a.
(Obračun i plaćanje PDV stranog prijevoznika putnika)

(1) Za svrhe obračuna i plaćanja PDV strani prijevoznik putnika je svako lice koje vrši prijevoz putnika na teritoriji BiH, a koje nema sjedište, odnosno prebivalište u BiH.
(2) Obračun i plaćanje PDV za izvršene usluge prijevoza putnika koji vrši strani prijevoznik putnika na teritoriji BiH vrši porezni punomoćnik stranog prijevoznika koji ima sjedište na teritoriji BiH.

(3) Strani prijevoznik iz stava (2) ovog člana pri ulasku i pri izasku sa teritorije BiH popunjava Prijavu prijevoza putnika (obrazac SPP-PDV I) koja je sastavni dio ovog Pravilnika, u dva primjerka, od kojih UIO zadržava jedan primjerak nakon ovjere.
(4) Izuzetno od stava (2) ovog člana, obračun PDV stranom prijevozniku koji nema poreznog punomoćnika sa sjedištem na teritoriji BiH utvrđuje UIO u skladu sa stavom (5), (6) i (7) ovog člana.
(5) Strani prijevoznik iz stava (4) ovog člana pri ulasku i pri izlasku sa teritorije BiH nadležnom carinskom organu podnosi popunjenu Prijavu za obračun PDV stranom prijevozniku koji nema poreznog punomoćnika na teritoriji BiH (obrazac SPP-PDV) koja je sastavni dio ovog Pravilnika.
(6) Nadležni carinski organ, prilikom ulaska na teritoriju BiH, prema podacima iz Prijave iz stava (5) ovog člana (SPP-PDV) popunjava i stranom prijevozniku iz stava (4) ovog člana, izdaje Potvrdu o obračunatom PDV stranom prijevozniku koji nema poreznog punomoćnika na teritoriji BiH (obrazac SPP-PDV UC) koja je sastavni dio ovog Pravilnika. Potvrda se izdaje u dva primjerka od kojih nadležni carinski organ jedan primjerak zadržava za svoje potrebe.
(7) Prije napuštanja teritorije BiH nadležni carinski organ stranom prijevozniku utvrđuje konačan obračun PDV na osnovicu utvrđenu na način iz člana 22. stav (7) i (8), te mu izdaje Potvrdu o iznosu ukupno obračunatog i iznosu plaćenog PDV koji je obračunat stranom prijevozniku koji nema poreznog punomoćnika na teritoriji BiH (obrazac SPP-PDV IC) koja je sastavni dio ovog Pravilnika. Potvrda se izdaje u dva primjerka od kojih nadležni carinski organ jedan primjerak zadržava za svoje potrebe.
(8) Dokaz o uplati PDV, u iznosu jednakom ukupnom iznosu utvrđenom u konačanom obračunom PDV iz stava (7), izvršenoj sa pozivom na broj Potvrde iz stava (6) ovog člana strani prijevoznik putnika dužan je predočiti nadležnom carinskom organa najkasnije u momentu napuštanja teritorije BiH.

XI PERIOD OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV-a

Član 79.
Plaćanje PDV-a

(1) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz člana 4. do 11. Zakona, plaćaju PDV najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.
(2) Iznos uplate navedene u stavu 1. ovog člana se zaokružuje na najbliži niži cijeli broj u KM.
(3) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz člana 11. Zakona, plaćaju PDV prilikom svakog uvoza dobra u rokovima u kojima se plaća carina i druge uvozne dažbine.

XII POSEBNE ŠEME U GRAĐEVINARSTVU

Član 80.
Pojam građevinskih radova

(1) Pod “građevinskim radovima” iz člana 40. stav 2. Zakona, smatra se:
a) usluge rušenja,

b) usluge na zgradama,
c) usluge na svim objektima, izgrađenim od građevinskog materijala, koji su izgrađeni na zemlji ili u zemlji ili alternativne usluge koje se obavljaju na objektima pomoću građevinske opreme (tj. na tunelima, mostovima, ulicama),
d) instalacija prozora i vrata, instalacija (pokrivanje) podova, liftova, pokretnih traka i sistema za grijanje,
e) instalacija elemenata koji se ugrađuju na zgrade ili druge objekte (restorane, radnje, prozorska okna),
f) instalacija svijetlećih sistema,
g) čišćenje kojim se mijenja površina (npr. pjeskarenje).

Član 81.
Lica u posebnoj šemi u građevinarstvu

(1) Investitor je lice koje finansira građevinske radove na nepokretnoj imovini. Izvođač je lice koje je neposredno zaključilo ugovor sa investitorom o građevinskim radovima na nepokretnoj imovini.
(2) Izvođač iz odredbi člana 41. i 42. Zakona, je dužan da za svaki poreski period investitoru izda račun o izvršenom prometu dobara i usluga.

Član 82.
Pojam kooperanta

(1) Kooperant iz člana 41. i 42. Zakona, je lice, koje izvođaču radova isporučuje dobra za potrebe izvođenja građevinskih radova na nepokretnoj imovini i sam pruža usluge koje su u vezi sa isporučenim dobrima i samim tim utiče na izvođenje građevinskih radova.
(2) Posebna šema se odnosi na izvođača radova iz člana 81. stav 2. ovog pravilnika i kooperanta iz stava 1. ovog člana.

XIII POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

Član 83.
Naknada poljoprivrednicima u paušalnom iznosu

(1) Saglasno članu 45. stav 1. Zakona, poljoprivredniku koji nije PDV obveznik, Uprava će odobriti pravo na paušalnu naknadu (u daljnjem tekstu: PDV naknada) za ulazni porez ako:
a) dostavi dokaz nadležnog organa da ostvaruje prihod od poljoprivrede i šumarstva i
b) izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga PDV obveznicima.
(2) PDV naknada određuje se po stopi od 5% na neto vrijednost primljenih dobara i usluga.
(3) Procenat PDV naknade iz stava 2. ovog člana Uprava može određivati svake godine.
(4) Ako poljoprivrednik izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga, obveznik je dužan da obračuna PDV naknadu po stopi iz stava 2. ovog

člana na neto naknadu primljenih dobara i usluga, o čemu je dužan izdati dokument (u daljnjem tekstu: potvrda o plaćanju).

(5) Obračunati iznos PDV naknade obveznik iz stava 4. ovog člana ima pravo da odbije kao ulazni porez, pod uslovom da je PDV naknadu i vrijednost primljenih proizvoda i usluga platio poljoprivredniku.

(6) Potvrda o plaćanju iz stava 3. ovog člana sadrži slijedeće podatke:
a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika -izdavaoca potvrde o plaćanju,
b) mjesto i datum izdavanja i redni broj potvrde o plaćanju,
c) ime, prezime, adresu i JMBG poljoprivrednika,
d) vrstu i količinu isporučenih dobara, vrstu i obim usluge,
e) vrijednost primljenih dobara i usluga,
f) iznos PDV naknade obračunate poljoprivredniku i
g) broj i datum odobrenja izdatog u skladu sa članom 45. stav 1. Zakona.

Član 84.
Putničke agencije i tur operatori

(1) Ako nisu ispunjeni svi uslovi iz člana 46. Zakona, putnička agencija obračunava, naplaćuje i plaća PDV po opštim uslovima propisanim Zakonom.

(2) Putnička agencija dužna je da obezbijedi evidencije u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

(3) Putnička agencija dužna je da korisniku usluga izda poresku fakturu, ili bilo koji drugi dokument koji služi kao poreska faktura, za izvršenu turističku uslugu, i da u istoj iskaže PDV.

(4) Putnička agencija ima pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za neposrednu korist putnika.

Član 85.
Korišćena roba, umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti

(1) Preprodavci iz člana 47. stav 1. Zakona, mogu obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uslovima, ako su korišćenu robu, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete, sa namjerom da iste preprodaju, kupili ili dobili:
a) od lica koja nisu PDV obveznici,
b) od obveznika koji nisu imali pravo na odbitak ulaznog poreza prilikom nabavki tih dobara, odnosno koji su oslobođeni plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza na nabavke,
c) od lica čiji godišnji oporezivi promet ne prelazi propisani prag, odnosno od lica koja nisu PDV obveznici, kad se radi o korišćenoj poslovnoj imovini tog lica (mali preduzetnici)

(2) Ukoliko preprodavci iz stava 1. ovog člana istovremeno obračunavaju, naplaćuju i plaćaju PDV prema opštim uslovima, obavezni su da u svom knjigovodstvu odvojeno vode evidencije za nabavke na koje obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim uslovima.

(3) Preprodavci iz stava 1. ovog člana u svom knjigovodstvu obezbjeđuju podatke i vode evidencije o nabavci i prodaji korišćene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta i u istim su dužni obezbijediti podatke o:
a) prodavcu za svaki predmet,

b) svakom predmetu nabavke,
c) iznosu nabavne cijene za svaki predmet,
d) iznosu prodajne cijene za svaki predmet prometa,
e) iznosu razlike između nabavne i prodajne cijene dobara iz tačke 3. i 4.ovog stava i
f) iznosu PDV-a koji je sadržan u razlici iz tačke 5. ovog stava.

(4) Poreska faktura se izdaje u skladu sa članom 106. Pravilnika.

(5) Preprodavci iz stava 1. ovog člana imaju pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za nabavnu vrijednost dobara.

Član 86.
Dobra čije su nabavke i prodaje izvršene u cijelosti

(1) Preprodavci čija je pojedinačna vrijednost nabavke korišćene robe i kolekcionarskih predmeta ispod iznosa od 200,00 KM nisu dužni da obezbijede podatke o pojedinačnoj nabavnoj i prodajnoj cijeni za svaki predmet oporezivanja, odnosno u tom slučaju mogu izvršiti nabavke i prodaje tih proizvoda u cijelosti.

(2) Preprodavci korišćene robe i kolekcionarskih predmeta čija pojedinačna nabavka prelazi iznos iz stava 1. ovog člana dužni su da za svaki predmet oporezivanja obezbijede podatke propisane u članu 85. stav 3. ovog pravilnika.

(3) Preprodavci iz stava 2. ovog člana ne mogu utvrđivati maržu za oporezivanje.

(4) U slučaju iz stava 1. ovog člana, preprodavci određuju maržu za oporezivanje za određeni poreski period, i to kao razliku između ukupnog prometa u tom periodu i ukupne nabavke dobara.

(5) Ako je marža negativna, preprodavci istu mogu prenijeti u naredni poreski period, pod uslovom da PDV obračunavaju i naplaćuju prema posebnim uslovima za preprodavce iz stava 1. ovog člana.

(6) Ukoliko preprodavci istovremeno obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim i opštim uslovima propisanim Zakonom, negativnu maržu ne mogu prenijeti za naredni poreski period za dobra na koja obračunavaju i naplaćuju PDV prema opštim uslovima.

Član 87.
Drugi slučajevi prometa umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta

(1) Nabavna cijena umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta koja se uvoze utvrđuje se saglasno carinskim propisima (član 21. Zakona), uvećana za iznos PDV-a koji se obračunava i naplaćuje u rokovima za naplatu carinskog duga.

(2) Preprodavci koji obračunavaju i naplaćuju PDV, na razliku između prodajne i nabavne cijene, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza na dobra koja su uvezli ili dobili, saglasno članu 49.stav 1. Zakona.

Član 88.
Promet dobara na javnoj aukciji

(1) Obveznik iz člana 50. stav 1. Zakona, (u daljnjem tekstu: aukcionar) može obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uslovima samo ukoliko na javnoj aukciji radi u ime nalagodavaca navedenih u članu 50. stav 3. Zakona.
(2) Ukoliko aukcionar istovremeno obračunava i naplaćuje PDV prema opštim i posebnim uslovima, dužan je da u svom knjigovodstvu odvojeno vodi evidencije, u kojima obezbjeđuje podatke o prometu na koji obračunava i naplaćuje PDV po opštim i posebnim uslovima i da obračuna i plati PDV za svaki posebno.

XIV POVRAT PDV - a

a) Redovni povrat PDV-a obveznicima PDV-a

Član 89.
Pokretanje postupka za povrat PDV-a

(1) Postupak povrata PDV-a se pokreće podnošenjem prijave samooporezivanja (PDV-prijava).

Član 90.
Pravo na povrat PDV-a

(1) Podnošenjem PDV prijave obveznik se opredjeljuje za povrat razlike ulaznog poreza ili poreski kredit.
(2) Obilježavanjem polja 80 sa oznakom “x” u PDV prijavi smatra se da je podnesen zahtjev za povrat razlike ulaznog poreza.
(3) U slučaju da se obveznik ne izjasni, smatra se opredijeljenim za poreski kredit.

Član 91.
Povrat PDV-a izvoznicima

(1) Pravo na povrat ulaznog poreza, po osnovu izvoza u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za PDV, imaju obveznici koji su imali izvoz preko 30% od ukupnog prometa u prethodnoj godini i stiču status izvoznika.
(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, obveznici koji prvi put počinju sa poslovanjem i/ili obveznici koji imaju namjeru da izvoze, pravo na povrat u roku od 30 dana mogu steći na osnovuugovora iz kojeg se može vidjeti da će u tekućoj godini imati preko 30% prometa po osnovu izvoza, a u momentu kad su u 2 (dvije) uzastopne porezne prijave imali veći iznos ulaznog poreza od iznosa izlazne porezne obaveze.
(3) Za svrhu povrata PDV-a u stavu (1) i (2) ovog člana “izvoz” znači isporuku dobara i pružanje usluga koje su oslobođene od PDV-a sa pravom odbitka ulaznog poreza.

Član 92.
Postupak povrata PDV-a

(1) Uprava vrši povrat razlike ulaznog poreza umanjenog za iznos dospjelog poreskog duga.
(2) Dospjeli poreski dug je glavna i sporedna obaveza propisana Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja.
(3) Rješenje o povratu sredstava iz stava (1) ovog člana, UIO donosi po zahtjevu iz člana 90. stav (2) ovog Pravilnika samo u slučaju kada UIO ne odobri zahtijevani povrat.
(4) Rješenje o povratu sredstava iz člana 52. stav (3) Zakona, UIO donosi samo u slučaju kada ne odobri dospjeli povrat neiskorišćenog poreskog kredita.
(5) Ako Uprava ne izvrši povrat razlike ulaznog poreza u propisanim rokovima, obveznik PDV-a ima pravo na propisanu kamatu koja počinje teći prvog dana po isteku rokova za povrat do dana prenosa sredstava na račun PDV obveznika.

b) Povrat obveznicima PDV-a registrovanim u inostranstvu.

Član 93.
Uvjeti za povrat PDV stranom poreznom obvezniku

(1) Strani porezni obveznik ima pravo na povrat PDV iz člana 53. Zakona, pod uvjetom da:
   a) je porezni obveznik u smislu člana 12. Zakona, ali u zemlji u kojoj ima uspostavljeno poslovanje, kao i da je registriran za plaćanje PDV u toj zemlji,
   b) nije registriran ili nema obavezu da se registrira za plaćanje PDV u Bosni i Hercegovini,
   c) nema sjedište, prebivalište, poslovnu jedinicu ili drugi oblik stalnog poslovanja u Bosni i Hercegovini,
   d) ne vrši promet dobara i pružanje usluga u Bosni i Hercegovini, izuzev usluga iz člana 53. stav (2) tačka 2. od a) do c) Zakona,
   e) je imenovao zastupnika, koji je registriran za plaćanje PDV kod UIO, a koji će ga zastupati pred UIO s ciljem vršenja povrata PDV,
   f) je upisan u evidencije UIO i posjeduje evidencioni broj za svrhe povrata PDV iz člana 53. Zakona,
   g) povrat PDV traži za nabavke za koje bi postojalo pravo na odbitak ulaznog poreza, kada bi tu djelatnost obavljao u BiH,
   h) povrat PDV traži za nabavke za koje postoji pravo na odbitak u zemlji u kojoj obavlja djelatnost i ima uspostavljeno poslovanje,
   i) posjeduje originale poreznih faktura o nabavljenim dobrima i primljenim uslugama u Bosni i Hercegovini, koje su izdate u skladu sa članom 55. Zakona.
(2) Prilikom podnošenja prvog zahtjeva za povrat PDV, zastupnik stranog poreznog obveznika podnosi popunjen upitnik za svrhe evidentiranja iz stava (1) tačka f) ovog člana.

Član 94.
Zahtjev za povrat PDV

(1) Strani porezni obveznik ostvaruje pravo na povrat iz člana 53. Zakona putem zahtjeva za povrat PDV koji se podnosi na obrascu "PDV-SPO", koji je sastavni dio ovog pravilnika. Zahtjev za povrat PDV u ime stranog poreznog obveznika podnosi njegov zastupnik.
(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana strani porezni obveznik prilaže originale poreznih faktura iz člana 93. stav (1) tačka i) ovog pravilnika.
(3) Zahtjev za povrat PDV se podnosi za period koji obuhvata najmanje tri mjeseca, a najviše kalendarsku godinu. Ukoliko se zahtjev podnosi za period od tri mjeseca, isti se podnosi kvartalno, i to za periode: od 1. januara do 31. marta, od 1. aprila do 30. juna, od 1. jula do 30. septembra i od 1. oktobra do 31. decembra. Zahtjev za povrat PDV može se podnijeti za period manji od tri mjeseca ako se odnosi na period koji obuhvata zadnji kvartal kalendarske godine.
(4) Zahtjev za povrat PDV podnosi se najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu kalendarsku godinu na koju se zahtjev odnosi.
(5) Zahtjev za povrat PDV podnosi se samo za iznose PDV-a veće od 800 konvertibilnih maraka.
(6) Izuzetno od stava (5) ovog člana, ukoliko se zahtjev za povrat PDV podnosi za period od jedne kalendarske godine, iznos PDV-a za koji se traži povrat ne može biti manji od 100 konvertibilnih maraka.

Član 95.
Provođenje postupka povrata PDV

Uprava će bliže urediti način i postupak evidentiranja, uvjete za zastupanje, uključujući način i provođenje postupka povrata PDV stranim poreznim obveznicima.

Član 95a.
Postupanje po zaprimljenim zahtjevima

Zahtjevi za povrat PDV iz člana 94. Pravilnika, zaprimljeni, a neriješeni do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, rješavat će se u skladu sa tada važećim propisima.

c) Povrat PDV-a stranim državljanima.

Član 96.
Pravo na povrat PDV-a stranim državljanima

Kupac-strani državljanin iz člana 54. Zakona (u daljnjem tekstu: kupac), koji kupljena dobra u BiH otprema u prtljagu koji nosi sa sobom u inostranstvo, pravo na povrat PDV za otpremljena dobra ostvaruje na osnovu zahtjeva za povrat koji, na zahtjev kupca, popunjava obveznik-prodavac.

Član 97.
Podnošenje zahtjeva za povrat PDV-a

(1) Zahtjev za povrat PDV-a podnosi se na obrascu “PDV-SL-2” -zahtjev stranog državljanina za povrat, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.
(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, zahtjev za povrat PDV-a može se podnijeti i na dokumentu operatera kojeg je prodavac prije prodaje dobara ovlastio za povrat PDV-a stranom državljaninu, pod uvjetom da taj dokument sadrži sve podatke koje sadrži "PDV-SL-2" obrazac. Operaterom se smatra lice registrirano za plaćanje PDV-a, prijavljeno UIO za obavljanje ove vrste djelatnosti, a koje posjeduje potpuni sistem za neposredno provođenje postupka povrata PDV-a stranim državljanima u elektronskom obliku.

Član 98.
Obrazac zahtjeva za povrat PDV-a

Obrazac “PDV-SL-2” popunjava se u tri primjerka, od kojih original i jednu kopiju prodavac daje kupcu, a drugu kopiju zadržava u svojoj dokumentaciji.

Član 99.
Procedura za povrat PDV-a stranim državljanima

Kupac ostvaruje pravo na povrat PDV ako, prilikom napuštanja carinskog područja BiH, Upravi da na uvid račune, kupljena dobra i original popunjenog obrasca “PDV-SL-2”.

Član 100.
Uslovi za povrat PDV-a stranim državljanima

(1) Prije ovjere obrasca “PDV-SL-2” Uprava je dužna da utvrdi da li:
   a) su podaci iz putne isprave ili drugog identifikacionog dokumenta koji se osnovom međudržavnog sporazuma koristi za prelazak BiH granice istovjetni sa podacima iz obrasca “PDV-SL-2”,
   b) su dobra data na uvid istovjetna sa dobrima navedenim u obrascu “PDV-SL-2” i na priloženim računima, kao i da ta dobra nisu korišćena;
   c) je ukupna vrijednost dobara sa PDV iskazana na obrascu “PDV-SL-2” veća od 100 KM,
   d) se dobra iznose prije isteka roka od tri mjeseca od dana isporuke (kupovine) u BiH,
   e) je original obrasca “PDV-SL-2” ovjerio i potpisao prodavac.
(2) Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana Uprava ovjerava original obrazac “PDV-SL-2” i priložene račune potpisom i pečatom i u obrazac “PDV-SL-2” unosi datum iznošenja dobara sa carinskog područja BiH.
(3) Original račun i ovjeren obrazac “PDV-SL-2” vraća se kupcu, a kopiju obrasca “PDV-SL-2” Uprava zadržava za svoje potrebe. Uprava vodi posebnu evidenciju o ovjerenim obrascima “PDV-SL-2”.

Član 101.
Dobra koja iznose strani državljani bez prava na povrat PDV-a

(1) Pravo na povrat PDV-a na dobra koja iznose strana lica iz BiH ne odnosi se na iznesena mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duvana.
(2) Pod mineralnim uljima smatraju se naftni derivati (petrolej, dizel-gorivo, ulje za loženje ekstra lako (ES) i lako specijalno (LS) motorni benzin -bezolovni, motorni benzin).
(3) Alkoholom i alkoholnim pićima smatraju se alkoholna pića, bez obzira na veličinu pakovanja i etil alkohol.

Član 102.
Rok za povrat PDV-a

(1) Kupcu ili podnosiocu zahtjeva za povrat (donosiocu ovjerenog originala obrasca "PDV-SL-2") plaćeni PDV se vraća ako, u roku od tri mjeseca od dana izdavanja računa, prodavcu od koga je kupljeno dobro dostavi ovjeren original obrasca "PDV-SL-2" na kome je potvrđeno da su ispunjeni uslovi iz člana 100. stav 1. ovog pravilnika.
(2) Istekom navedenog roka strano lice ne može ostvariti pravo na povrat PDV-a.

Član 103.
Obaveza kupca

Ako je ovjereni original obrasac "PDV-SL-2" iz člana 100. stava 2. dostavljen poštom, kupac ili podnosilac zahtjeva dostavlja prodavcu broj računa u banci na koji će se izvršiti povrat plaćenog PDV-a, ako taj broj računa nije naveden u obrascu "PDV-SL-2".

Član 104.
Način povrata PDV-a

(1) Na osnovu ovjerenog originala obrasca "PDV-SL-2" iz člana 100. stava 2. ovog pravilnika prodavac vrši povrat plaćenog PDV kupcu ili podnosiocu zahtjeva.
(2) Povrat PDV vrši prodavac u KM gotovinskom isplatom ili uplatom na račun u banci koji navede kupac ili podnosilac zahtjeva.
(3) Ako je isplata u gotovini, prodavac je obavezan da izvrši povrat PDV odmah, a ako se doznačava na račun kupca, odnosno podnosica zahtjeva, uplata se vrši u roku od trideset dana od dana prijema zahtjeva.
(4) Kupac ili podnosilac zahtjeva potpisom na ovjerenom originalu obrasca „PDV-SL-2" iz člana 100. stava 2. ovog člana potvrđuje prijem vraćenog PDV u gotovini.
(5) Ovjeren original obrasca „PDV-SL-2" iz člana 100. stava 2. ovog člana potpisan od strane kupca ili podnosioca zahtjeva o prijemu vraćenog PDV u gotovini, odnosno izvršen nalog za prenos sredstava po osnovu povrata PDV-a, služi prodavcu kao dokaz za poresko oslobođenje sa pravom na odbitak ulaznog poreza.
(6) Ako se povrat PDV-a stranom državljaninu vrši putem operatera, shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika, s tim da operater ima pravo naplatiti naknadu (proviziju), tako da

stranom državljaninu vraća ukupan iznos PDV-a umanjen za iznos naknade (proviziju) operatera. Operater dostavlja prodavcu potvrdu da je izvršio povrat PDV stranom državljaninu, a prodavac doznačava povrat ukupnog iznosa PDV-a na račun operatera."

Član 105.
Posebna evidencija koju vodi prodavac

(1) Prodavac je obavezan da vodi posebnu evidenciju o izdatim obrascima "PDV-SL-2" i o povratu kupcima.
(2) Evidencija sadrži podatke o:
1) evidencionom broju obrasca "PDV-SL-2",
2) broju putne isprave stranog državljanina,
3) broju i datumu računa iz obrasca "PDV-SL-2",
4) iznosu naknade za isporučena dobra bez PDV,
5) iznosu PDV sadržanog u naknadi za isporučena dobra,
6) datumu prijema ovjerenog originala obrasca" PDV-SL-2",
7) iznosu PDV koji je vraćen na ime povrata,
8) datumu povrata PDV".

XV ISPOSTAVLJANJE FAKTURE; KNJIGOVODSTVO I ČUVANJE DOKUMENATA

Član 106.
Ispostavljanje poreske fakture

(1) Obveznik PDV-a je dužan da svakom kupcu izda poresku fakturu za svaki promet dobara i usluga, izuzev za onaj promet koji je oslobođen plaćanja PDV-a (član 24. i 25. Zakona), odnosno za usluge od javnog interesa, finansijske i novčane usluge.
(2) Pod poreskom fakturom se smatra i svaki drugi dokument koji sadrži sve propisane elemente.
(3) Poreska faktura se izdaje najmanje u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.
(4) Poreska faktura služi kao osnov za utvrđivanje poreske obaveze.
(5) Poreska faktura je osnov i preduslov za odbitak ulaznog poreza, bilo kao osnov umanjivanja poreskih obaveza ili osnov za povrat poreza od države, za knjiženje i unos podataka u poresku prijavu.
(6) Za svaku izgubljenu poresku fakturu ili dokument kojim se stiče pravo na odbitak ulaznog poreza, kupac je dužan od dobavljača obezbijediti prepis poreske fakture.

Član 107.
Sadržaj poreske fakture

(1) Poreska faktura iz prethodnog člana mora sadržavati najmanje slijedeće podatke:
a) naziv, adresu i identifikacioni broj za indirektne poreze obveznika koji je isporučio dobra ili usluge,
b) mjesto i datum izdavanja fakture,

c) broj fakture,
d) datum isporuke dobara i/ili usluga,
e) ime, naziv, adresu i kada postoji identifikacioni broj za indirektne poreze poreskog obveznika kupca,
f) trgovački naziv, vrstu, količinu i cijenu isporučenih dobara i obavljenih usluga,
g) pojedinačnu vrijednost dobara i usluga bez PDV-a,
h) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
i) PDV stopu i ukupan iznos PDV-a,
j) ukupan iznos naknade za dobra i usluge, uključujući PDV.

(2) U slučajevima kada je obveznik dužan izdati poresku fakturu, a isporučena dobra ili usluge nisu oporezive PDV-om, na poreskoj fakturi je dužan naznačiti član Zakona po kome se obračun PDV-a ne vrši.

Član 108.
Obaveza izdavanja poreske fakture u slučaju korišćenja usluga u vanposlovne svrhe

Obveznik PDV-a mora izdati poresku fakturu u skladu sa odredbama ovog pravilnika i Zakona i u slijedećim slučajevima korišćenja usluga u vanposlovne svrhe (član 5. i 9. Zakona), i to kad:
a) obveznik upotrijebi dobra koja čine dio poslovne imovine u vanposlovne svrhe poreskog obveznika, zaposlenih i drugih lica kada je PDV moguće u potpunosti ili djelimično odbiti,
b) obveznik pruža usluge bez naknade, ili uz smanjenju naknadu, u vanposlovne svrhe osnivača, zaposlenih i drugih lica ili svrhe koje nisu povezane sa njegovim poslovanjem,
c) obveznik upotrijebi ili obavi uslugu bez naknade, ili uz smanjenu naknadu, zaposlenima ili članovima njihove porodice po osnovu rada i
d) obveznik izuzima dobra za krajnju potrošnju (u svrhe koje nisu povezane s poslovnom djelatnošću).

Član 109.
Izdavanje interne fakture

(1) Za korišćenje dobara i usluga u vanposlovne svrhe izdaje se interna faktura, pod uslovom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelimično.
(2) Za korišćenje lično proizvedenih dobara ili obavljenih usluga u vanposlovne svrhe izdaje se interna faktura, pod uslovom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelimičmo.
(3) Za usluge iz člana 9. stav (1) tačka 3. Zakona izdaje se interna faktura
(4) Interna faktura sadrži sve propisane elemente poreske fakture, osim što se umjesto podataka o kupcu navode podaci o svrsi korišćenja dobara i usluga.

Član 110.
Izdavanje poreske fakture u slučajevima avansnog plaćanja

(1) Za primljene avanse prije isporuke dobara i usluga, a na osnovu izvoda ovlašćene organizacije platnog prometa, primalac avansa, dužan je izdati poresku fakturu u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.
(2) Na poreskoj fakturi je obavezna naznaka „faktura-avans".
(3) Ovakva poreska faktura je osnov za obračun izlaznog poreza kod prodavca, a ulaznog kod kupca.
(4) Primljeni avans predstavlja bruto naknadu iz koje se preračunatom stopom izračunava PDV.
(5) Ako je avans primljen u istom obračunskom periodu u kojem je obavljena i isporuka, tada se ne ispostavlja poreska faktura za avans, nego faktura za redovnu isporuku dobara ili usluga. U slučaju kada je primljeni avans veći od iznosa u redovnoj fakturi ispostavlja se poreska faktura za razliku avansa.
(6) Pri isporuci dobara, odnosno obavljanju usluga ispostavlja se poreska faktura u kojoj se zaračunava cjelokupna isporuka dobara, odnosno obavljena usluga, a poreska faktura za avans se poništava (stornira).
(7) PDV se ne obračunava i ne plaća u slučaju avansnog plaćanja za promet dobara i usluga koji ne podliježe plaćanju PDV-a.
(8) Primalac avansa izdaje račun sa pozivom na odredbu Zakona o PDV-u kojim je propisano da taj promet dobara i usluga ne podliježe oporezivanju. Ovo se ne odnosi na promete koji su oslobođeni obračuna i plaćanja PDV-a, u skladu sa odredbama člana 24. i 25. Zakona.

Član 111.
Potvrda o prijemu

(1) Potvrda o plaćanju (potvrda o prijemu) je dokument koji se izdaje u specifičnim slučajevima kada postoje otežavajuće okolnosti, nemogućnost izdavanja fakture ili kada je obveznik izdavanja fakture kupac (otkupi od poljoprivrednika, kompleksnost kvantitativnog ili kvalitativnog prijema robe i slično).
(2) Potvrda se izdaje samo za isporuke dobara i usluga na osnovu ugovora.
(3) Datum ispostavljanja potvrde predstavlja datum isporuke dobara i usluga.

Član 112.
Potvrda o prijemu kao faktura

Fakturom se smatra i potvrda o prijemu koju izdaje obveznik za isporuke dobara od poljoprivrednika u smislu člana 45. Zakona.

Član 113.
Sadržaj potvrde o prijemu

Potvrda o prijemu iz prethodnog člana sadrži slijedeće podatke:
a) naziv, adresu i indentifikacioni broj obveznika,

b) mjesto, datum izdavanja i redni broj potvrde,
c) ime, prezime, adresu i matični broj poljoprivrednika, d) vrstu, količinu isporučenih dobara ili izvršenih usluga od strane poljoprivrednika,
d) datum ili rok prometa dobara i usluga
e) vrijednost primljenih dobara i usluga,
f) iznos paušalne naknade obračunate poljoprivredniku,
g) broj rješenja o paušalnoj naknadi za poljoprivrednika od strane Uprave.

Član 114.
Blagajnički račun

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju u gotovini obavezni su promet iskazivati preko registar blagajni i za svaki izvršeni promet izdati blagajnički račun (isječak vrpce registar blagajne).
(2) Računi se izdaju u dva primjerka, od kojih se jedan izdaje kupcu a drugi služi kao poreska dokumentacija uz dnevne izvještaje za knjiženje.

Član 115.
Sadržaj blagajničkog računa

Blagajnički računi za gotovinski promet pri prometu dobara ili usluga moraju sadržavati najmanje slijedeće podatke:
a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika,
b) mjesto prodaje (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavnice)
c) datum i broj izdavanja računa,
d) količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenog dobra ili izvršene usluge,
e) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
f) ukupan iznos PDV-a i
g) ukupan iznos naknade sa PDV-om.

Član 116.
Blagajnički račun kao faktura

(1) Blagajnički računi mogu se prihvatiti kao osnova za priznavanje ulaznog PDV-a ukoliko ukupni iznos uključivši PDV ne prelazi 100,00 KM.
(2) Za iznos blagajničkog računa preko 2.000,00 KM pored blagajničkog računa mora se izdati poreska faktura.

Član 117.
Izvještaj o dnevnom i mjesečnom prometu

Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski u skladu sa članovima 118. i 119. dužni su sačinjavati izvještaje o ukupnom dnevnom i mjesečnom prometu, sa podacima o iznosu

prometa bez PDV-a, iznosu PDV-a i iznosu prometa sa PDV-om koji predstavljaju dokumente za unos podataka u knjigu izlaznih faktura.

Član 118.
Obveznici koji nisu dužni izdavati blagajničke račune

Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski prilikom maloprodaje duvana, duvanskih prerađevina, dnevne štampe, lota i sportske prognoze u kioscima i pri prodaji dobara i usluga na tržnicama i drugim otvorenim prostorima, nisu dužni izdavati blagajničke račune.

Član 119.
Pojam tržnice i otvorenog prostora

(1) Pod tržnicama i otvorenim prostorima, u smislu Zakona i ovog pravilnika, smatraju se mjesta registrovana od strane nadležnog organa na kojima se može vršiti promet dobara i usluga krajnjim potrošačima.
(2) Pod prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja karata javnog prevoza putnika, prodaja karata putem automata i ostalih proizvoda putem automata.

Član 120.
Načela za vođenje knjigovodstva

(1) Poreski obveznik mora u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za tačno, pravilno i blagovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a.
(2) Osnov za knjigovodstveno evidentiranje poreski značajnih događaja, promjena i činjenica su odgovarajuće isprave, kao što su: obračuni izvršenih i primljenih isporuka, izdate i primljene fakture, isprave o uvozu i izvozu (carinske isprave), isprave o plaćanjima i naplati, kao i sve druge isprave bitne za obračun i plaćanje PDV-a i korišćenje prava na odbitak ulaznog poreza.
(3) Knjigovodstvo poreskih obveznika, knjige izlaznih i ulaznih faktura i druge evidencije moraju se voditi prema Međunarodnim računovodstvenim načelima i računovodstvenim standardima i prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.
(4) Pri vođenju knjigovodstva obveznik treba da se pridržava slijedećih računovodstvenih načela:
   a) akrualna osnova,
   b) stalnost poslovanja,
   c) razumljivost,
   d) relevantnost,
   e) značajnost,
   f) pouzdanost,
   g) vjerodostojna prezentacija,
   h) suština prije forme,
   i) neutralnost,
   j) opreznost,
   k) kompletnost,
   l) uporedivost i

m) blagovremenost.

Član 121.
Sadržaj knjigovodstvenih evidencija

(1) Poreski obveznik mora u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, a naročito:
   a) o ukupnom iznosu naknade za isporuke dobara i usluga s PDV-om, iznosu naknade za isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a,
   b) o obračunatom PDV-u po izdatim fakturama za isporučena dobra i obavljene usluge,
   c) o ukupnom iznosu naknada za primljena dobra i usluge, iznosu naknade za primljena dobra i usluge s PDV-om i iznosu naknade za primljena dobra i usluge bez PDV-a,
   d) o obračunatom PDV-u po fakturama za primljena dobra i korišćene usluge (ulaznom porezu),
   e) o obvezi PDV-a za uplatu i uplati PDV-a,
   f) o potraživanju za povrat ulaznog poreza i njegovoj uplati.

(2) Radi osiguravanja podataka o izdatim i primljenim fakturama i PDV-u sadržanom u tim fakturama, poreski obveznik mora ili:
   a) voditi posebne evidencije, i to: knjigu izlaznih faktura (obrazac KIF) i knjigu ulaznih faktura (obrazac KUF), ili
   b) u poslovnom knjigovodstvenom i računovodstvenom sistemu uspostaviti račune za:
      i. izlazni PDV za isporuke licima registrovanim za PDV,
      ii. izlazni PDV za isporuke licima neregistrovanim za PDV,
      iii. ulazni PD,
      iv. uplate PDV,
      v. uvozni PDV i
      vi. izvoz.

Član 122.
Knjiga izlaznih faktura

(1) U knjigu izlaznih faktura (KIF) upisuju se podaci kako slijedi:
   a) redni broj (kolona 1),
   b) broj fakture (kolona 2),
   c) datum izdavanja faktura (kolona 3),
   d) naziv kupca (primaoca dobara ili usluga) ako se radi o poreskom obvezniku (kolona 4),
   e) identifikacioni broj kupca. Ovdje se ne unosi podatak za inostrane kupce, kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima (kolona 5),
   f) iznos fakture(kolona 6),
   g) iznos interne fakture u vanposlovne svrhe (kolona 7),
   h) iznos faktura za izvozne isporuke. Unose se podaci za obavljene isporuke u inostranstvo na osnovu izvoznih carinskih isprava (kolona 8),
   i) iznos fakture za ostale isporuke oslobođene plaćanja PDV-a (kolona 9),
   j) osnovica za obračun PDV-a kupcima-poreskim obveznicima (kolona 10),
   k) obračunati iznos PDV-a na sve isporuke (kolona 11).

(2) U knjigu izdatih faktura (KIF) unosi se i:

a) dnevni gotovinski promet. U tom se slučaju u kolonu 2 unose brojevi faktura za gotovinski promet (od --do --, prema specifikaciji od --do --i slično), u kolonu 3 datum, u kolonu 4 naznaka da se radi o gotovinskim računima kao "gotovinska naplata blagajne br. ---" i slično, kolona 5 se ne popunjava, a iznos tih računa (gotovinske naplate) upisuje se u kolonu 6. U ovu kolonu poreski obveznik može, na osnovu isprava o dnevnom prometu, upisati u jednom iznosu gotovinski promet za cijeli obračunski period,
b) gotovinski promet bez računa iz člana 117. ovog pravilnika. U tom slučaju, u kolonu 2 unosi se naznaka prodajnog mjesta, kioska i slično, u kolonu 3 datum, ostali podaci se upisuju na način iz tačke 1. ovog stava,
c) fakture za isporuke bez naknade ili uz lični popust,
d) naknadne ispravke faktura.

(3) Nakon ispostavljanja fakture za isporuke dobara, odnosno usluga za koje je primljen avans i izdata faktura u smislu odredbi Zakona i ovoga pravilnika, u knjizi izdatih faktura za avanse poništava (stornira) se faktura za avans, a faktura za isporučena dobra, odnosno obavljene usluge upisuje se u knjigu izlaznih faktura za isporučena dobra i usluge.

Član 123.
Knjiga ulaznih faktura

(1) U knjigu ulaznih faktura upisuju se podaci kako slijedi:
a) redni broj (kolona 1),
b) broj fakture (kolona 2),
c) datum fakture (kolona 3),
d) naziv -ime i prezime dobavljača, odnosno isporučioca dobara ili usluge i sjedište, odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište (kolona 4),
e) identifikacioni broj ili JMBG dobavljača, odnosno isporučioca (kolona 5),
f) iznos fakture bez poreza (kolona 6),
g) ukupni iznos fakture s porezom (kolona 7),
h) iznos paušalne naknade(kolona 8),
i) ukupni iznos ulaznog poreza sadržanog u fakturama iz kolone 7 (kolona 9),
j) ulazni porez koji se može odbiti (kolona 10), te
k) ulazni porez koji se ne može odbiti (kolona 11).

(2) U knjizi ulaznih faktura u kolonu "iznos fakture bez poreza" u slučaju uvoza vrši se evidentiranje samo osnovice za obračun PDV-a utvrđene u skladu sa članom 21. Zakona, što znači da se u knjizi ulaznih faktura neće evidentirati fakture koje su obuhvaćene u formiranju osnovice za obračun PDV-a u carinskom postupku (fakture dobavljača i zavisni troškovi iz člana 22. stav (6) Pravilnika).

(3) U knjizi ulaznih faktura u kolonu "ukupni iznos fakture sa porezom" u slučaju uvoza vrši se evidentiranje poreske osnovice iz člana 21. Zakona sa porezom.

(4) U slučaju iz stava (2) i (3) ovog člana poreski obveznik je dužan da uz carinsku ispravu u poslovnoj dokumentaciji ima i fakturu dobavljača kao i fakture koje se odnose na zavisne troškove.

(5) Po prijemu fakture za isporučena dobra i usluge za koje je plaćen avans, u knjizi primljenih faktura za avanse poništava (stornira) se faktura za dati avans sa svim podacima, a faktura za

isporučena dobra i usluge unosi se na odgovarajući način u knjigu ulaznih faktura za primljena dobra i usluge.

(6) U knjigu primljenih faktura unose se i podaci o naknadnim ispravkama ulaznog poreza u smislu odredbe člana 36. Zakona.

Član 124.
Obaveza zaključivanja knjiga

(1) Knjige izlaznih i ulaznih faktura zaključuju se za svaku poslovnu godinu, i pri prestanku poslovanja.
(2) Tokom godine, za svako obračunsko razdoblje, iznosi upisani u knjige iz stava 1. ovoga člana se zbrajaju i koriste za popunjavanje poreske prijave.
(3) U knjigu ulaznih faktura i knjigu izlaznih faktura upisuje se i kumulativni iznos poreza za obračunski period.

Član 125.
Obveznici koji nisu u obavezi posebno voditi knjige i evidencije

Ako poreski obveznik u svom knjigovodstvu obezbjeđuje sve podatke potrebne za utvrđivanje poreske osnovice, odnosno poreza, kao i ulaznog poreza, nije obavezan posebno voditi knjige i evidencije propisane ovim pravilnikom.

Član 126.
Prilagođavanje obrazaca i knjiga automatskoj obradi podataka

Obrasci i knjige iz ovoga pravilnika mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka, s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci.

XVI POSEBNA ŠEMA ZA PORESKE OBVEZNIKE-DUŽNIKE U SKLADU SA ČLANOM 66. ZAKONA

Član 127.
Pojam posebne šeme

(1) Prilikom uvođenja obaveze plaćanja PDV-a po posebnoj šemi za poreskog obveznika-dužnika, u skladu sa članom 66. Zakona, od poreskog obveznika primaoca isporuke, Uprava vrši procjenu slijedećih elemenata:
   a) iznose fiskalnih i drugih dugova,
   b) rizik po javne prihode, uključujući i procjenu vjerovatnoće naplate PDV-a bez uvođenja posebne šeme,
   c) nivo rizika za povećanje duga,
   d) istorijat ponašanja poreskog obveznika,
   e) opšte ekonomske izglede poreskog obveznika u budućnosti.

(2) Osnovni izvor informacija koji treba procijeniti su podaci za prethodnu godinu i poslovni plan i buxeti ako postoje.

Član 128.
Uvođenje posebne šeme

(1) Najmanje 30 dana prije donošenja rješenja o uvođenju posebne šeme, Uprava obavještava poreskog obveznika-dužnika, da na osnovu raspoloživih podataka namjerava da uvede posebnu šemu.
(2) Poreski obveznik-dužnik se obavještava u pismu namjere i poziva da preduzme odgovarajuće korake u cilju izmirivanja duga, uplatom rate ili drugih aranžmana.
(3) Poreski obveznik kojem se uvodi posebna šema u svoje fakture za isporuke licima koja su registrovana za PDV, unosi slijedeću klauzulu: "Iznos PDV-a naveden u ovoj fakturi se plaća Upravi sa pozivom na naš identifikacioni broj."
(4) Rješenje kojim se utvrđuje obaveza plaćanja po posebnoj šemi se objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i u najmanje tri najčitanije dnevne novine i ističe se u poslovnim prostorijama na vidnom mjestu zajedno sa uvjerenjem o registraciji za PDV.

Član 129.
Obaveze registrovanog poreskog obveznika-primaoca isporuke (kupca)

(1) Lice registrovano za PDV koje kupuje dobra i usluge od isporučioca kojem je Uprava rješenjem uvela posebnu šemu, plaća iznos PDV-a direktno Upravi.
(2) Iznosi PDV-a zadržani tokom poreskog perioda, plaćaju se do 5. u mjesecu za prethodni poreski period. U istom roku, poreski obveznik PDV je dužan dostaviti Upravi listu sa podacima za prethodni poreski period, za svakog registrovanog poreskog obveznika-dužnika sa:
    a) iznosom zadržanog PDV-a,
    b) identifikacionim brojem isporučioca dobara ili usluga i
    c) identifikacionim brojem primaoca dobara ili usluga koji je zadržao iznos PDV-a.

Član 130.
Ukidanje posebne šeme

(1) Posebna šema se ukida ukoliko poreski obveznik-dužnik izvrši uplatu dužnog iznosa ili dostavi dovoljnu garanciju za izmirenje duga.
(2) Rješenje o ukidanju posebne šeme se objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

XVII PRAVNI LIJEKOVI

Član 131.
Pravni lijekovi

(1) Pravo obveznika PDV-a na žalbu protiv rješenja koja donese Uprava, postupanje prvostepenog i drugostepenog organa po žalbi i pokretanje upravnog spora propisano je

Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja, u skladu sa članom 2. stav 2. navedenog Zakona.

XVIII KAZNENE ODREDBE

Član 132.
Prekršaji

(1) Poreski obveznik koji prekrši obavezu prema članu 128. stavovi 2. i 3., i članu 129. ovog pravilnika, podliježe novčanoj kazni u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM.
(2) Porezni obveznik koji prekrši obavezu popunjavanja podataka o krajnjoj potrošnji u obrascu porezne prijave podliježe novčanoj kazni u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM.
(3) Odgovorna osoba u pravnom subjektu koja je odgovorna za povredu iz stava 1 i 2. ovog člana podliježe novčanoj kazni u iznosu od 500,00 do 5.000,00 KM.

XIX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 132a.
(Isticanje perioda suspenzije povrata PDV-a)

(1) Period suspenzije povrata PDV-a za porezni period određen članom 72. stav (1) Zakona ističe:
   a) za porezne periode januar i februar 2006. -do 10. avgusta 2006.;
   b) za porezne periode mart i april 2006. -do 10. septembra 2006.;
   c) za porezne periode maj i juni 2006. -do 10. oktobra 2006.;
   d) za porezni period juli 2006. -do 10. novembra 2006.;
   e) za porezni period avgust 2006. -do 10. decembra 2006.;
   f) za porezni period septembar 2006. -do 10. januara 2007.;
   g) za porezni period oktobar 2006. -do 10. februara 2007.;
   h) za porezni period novembar 2006. -do 10. marta 2007.;
   i) za porezni period decembar 2006. -do 10. aprila 2007.
(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, period suspenzije povrata PDV-a neće isteći prije nego obveznik podnese porezne prijave kako za porezni period za koji se ostvaruje pravo na povrat, tako i za prethodne porezne periode.
(3) UIO po službenoj dužnosti izdaje obavještenje o iznosu povrata koji će biti izvršen i dostavlja ga poreznom obvezniku što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda suspenzije povrata PDV-a.
(4) Iznos povrata o kojem je porezni obveznik obaviješten prema stavu (3) ovog člana biće uplaćen najkasnije 5 (pet) dana nakon izdavanja obavijesti.
(5) UIO će platiti zatezne kamate poreznom obvezniku ukoliko uplate iz stava (4) ovog člana ne budu izvršene u roku od 60 dana od dana isteka perioda suspenzije povrata PDV-a.

Član 133.
Promet obavljen do 31. 12. 2005.

(1) Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na promet dobara i usluga i uvoz dobara koji se obave poslije 31. 12. 2005. godine.
(2) Dobavljač je obavezan na dan 31. 12. 2005. godine kupcima ispostaviti račune za sve nenaplaćene isporuke proizvoda, roba i usluga, koje su obavljene u cjelini ili djelimično. Dobavljač je dužan izvršiti i obračun poreza na promet, ukoliko je predmetni promet oporeziv u skladu sa propisima koji regulišu oporezivanje po navedenoj osnovi.
(3) Kooperanti su dužni glavnom izvođaču radova ispostaviti obračun za privremenu ili konačnu situaciju obavljenih građevinskih radova, zaključno sa 31. 12. 2005. godine.
(4) Popis ispostavljenih a nenaplaćenih računa, koji se dostavlja nadležnom regionalnom centru Uprave obavezno sadrži:
   a) naziv kupca,
   b) identifikacioni broj kupca,
   c) broj računa,
   d) datum izdavanja računa i
   e) obračun poreza na promet proizvoda i usluga po svakom računu.
(5) Obaveza popisa ispostavljenih a nenaplaćenih računa odnosi se na račune po kojima je izvršen promet dobrima i uslugama i na kojima je dobavljač obračunao porez na promet, ali isti nije uplaćen.
(6) Ako se proizvodi, roba ili usluge isporučuju kontinuirano, ili u dijelovima, na osnovu prethodno sačinjenog ugovora, odredbe Zakona primjenjuju se na dio prometa obavljenog počev od 01.01.2006. godine, a odredbe propisa kojima se uređuje porez na promet na dio prometa koji je obavljen i obračunat kupcu zaključno sa 31.12.2005. godine.
(7) Obaveza poništavanja i knjigovodstvenog storniranja računa u vezi sa kojim nije izvršen promet dobrima i uslugama, odnosi se i na račune za avanse koji nisu naplaćeni sa 31.12.2005. godine.

Član 134.
Konačni obračun poreza na promet

(1) Rokovi za uplatu poreza na promet proizvoda i usluga uređeni su propisima koji regulišu oprezivanje porezom na promet, sa izuzetkom poreza na promet koji je sadržan u nenaplaćenoj realizaciji na dan 31.12.2005. godine, a koji dospijeva za uplatu u skladu sa članom 74. stav 3. Zakona.
(2) Obveznici poreza na promet proizvoda i usluga obavezni su Upravi dostaviti kopiju konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu. Original konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu dostavlja se nadležnim poreskim upravama entiteta i Brčko Distrikta do 20.02.2006. godine.
(3) Poreske uprave entiteta i Brčko Distrikta nadležne su za postupak kontrole poreskih obaveza prijavljenih u konačnom obračunu poreza na promet proizvoda i usluga za period 01.01 - 31.12.2005. godine.

Član 135.
Zalihe robe u maloprodaji

(1) Registrovani PDV obveznici koji obavljaju djelatnost trgovine na malo i ugostiteljstva na dan 31.12.2005. godine obavezni su:
   a) obaviti popis zaliha robe,
   b) stornirati ukalkulisani porez na promet u zalihama robe,
   c) utvrditi vrijednost zaliha robe bez poreza na promet, te na tako utvrđenu poresku osnovicu obračunati PDV primjenom propisane stope, te
   d) popisne liste i obračun PDV-a dostaviti Upravi do 10.01.2006. godine.

(2) Obveznici poreza na promet koji nisu registrovani kao PDV obveznici obavezni su:
   a) obaviti popis zaliha robe,
   b) utvrditi vrijednost zaliha bez poreza na promet, te na tako utvrđenu poresku osnovicu obračunati PDV primjenom propisane stope,
   c) dostaviti popisne liste Upravi do 10.1.2006. i
   d) izvršiti plaćanje PDV iznosa obračunatog pod tačkom 2. ovog stava do 28.2.2006.

(3) Prodavcu na malo i ugostitelju akciznih roba koji nisu obveznici PDV-a, a koji na zalihama na dan 31.12.2005. godine imaju akcizne robe, te ako posjeduju dokaz da je na iste plaćen porez na promet proizvoda, tako plaćeni porez na promet tretira se kao plaćeni PDV u smislu formulacije "PDV računa" iz člana 76, stav 4 Zakona o PDV-u.

(4) Organizaciona jedinica Uprave ovlašćena za primanje popisa zaliha iz stava 1., 2. i 3. ovog člana je ona jedinica u Regionalnom centru gdje se nalazi sjedište tj. mjesto prebivališta poreskog obveznika.

(5) Plaćanje iznosa PDV-a koji je obračunat iz stava 2, tačka 4. ovog člana se vrši na propisani račun.

Član 136.
Zalihe akcizne robe

(1) Registrovani PDV obveznici koji u obavljanju svojih poslovnih djelatnosti koriste ili raspolažu akciznom robom na koju je plaćen porez na promet od strane uvoznika ili proizvođača na dan 31.12.2005. godine, obavezni su:
   a) obaviti popis zaliha akcizne robe,
   b) utvrditi porez na promet proizvoda u zalihama akcizne robe,
   c) utvrđeni porez na promet proknjižiti na analitički konto ulaznog poreza,
   d) obračunati i platiti PDV na vrijednost zaliha akcizne robe u skladu sa opštim odredbama Zakona o PDV-u, te
   e) popisne liste dostaviti Upravi do 10.1. 2006. godine.

(2) Iznose poreza na promet proizvoda sadržanih u zalihama iz stava 1. ovog člana poreski obveznici će utvrditi na osnovu dokumenta u kome je obračunat porez na promet proizvoda od strane dobavljača, odnosno proizvođača ili uvoznika. Ukoliko obveznik ne posjeduje predmetni dokument utvrđeni porez na promet ne može se priznati kao ulazni porez.

Član 137.
Obaveze za postupanje u građevinskoj djelatnosti

(1) Lica koja su obveznici PDV-a u skladu sa Zakonom, dužna su da na dan stupanja na snagu ovog pravilnika izvrše popis građevinskih objekata čija je izgradnja u toku i sačinjenje popisne liste dostave Upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršenog popisa.
(2) Popisna lista iz stava (1) ovog člana sadrži najmanje podatak o nazivu obveznika, ID broju obveznika, adresi na kojoj se nalazi objekat, ukupnu projektnu površinu objekta i/ili ekonomski djeljivih cjelina, ukupno sadržani PDV po primljenim fakturama, ukupno odbijeni PDV sa danom popisa, vrijednost izvršenih isporuka i vrijednost primljenih uplata za buduće isporuke po kojima je ispostavljena faktura, avansna faktura ili drugi dokument kojim se dokazuje vrijednost izvršenih isporuka i/ili primljenih uplata. Uz popisnu listu se prilaže specifikacija pojedinačno izdate fakture i avansne fakture ili drugog dokumenta o izvršenoj isporuci i/ili primljenoj uplati.
(3) Na prava i obaveze PDV-a u vezi sa građevinskim objektima u izgradnji nastale prije stupanja na snagu ovog pravilnika primjenjivat će se odredbe pravilnika koji je bio na snazi do početka primjene ovog pravilnika.

Član 138.
Opšta obaveza popisa

Poreski obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunatim porezom, pri smanjenju, povećavanju ili ukidanju poreza, obavezni su na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez, obaviti popis dobara na zalihama i utvrditi cijene s uračunatim porezom po novim poreskim stopama.

Član 139.
Nadležnost za postupke pokrenute prije stupanja na snagu Zakona

(1) Porez na promet proizvoda i usluga koji poreski obveznik duguje prema odredbama Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, plaća se u rokovima i na način propisan odredbama tog zakona.
(2) Na obaveze poreza na promet proizvoda i usluga nastale prije početka primjene Zakona u pogledu njihovog utvrđivanja, žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, naplate, prinudne naplate i povrata, te vođenja prekršajnog postupka primjenjivaće se Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga i ostali propisi koji regulišu predmetne oblasti, a koji su bili na snazi do početka primjene ovog zakona.

Član 140.
Stupanje na snagu

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

(2) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni glasnik BiH”, broj 52/05).